

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ 44^{ου} ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003 • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 142

Το ανήσυχο μάτι πίσω απ' την κάμερα

του Σωτήρη Ζήκου

Ένας τυχοδιώκτης Αυστραλός κινηματογραφιστής που κάποτε ξεκίνησε πανεπιστημιακές σπουδές και τις εγκατέλειψε για να γίνει ναυτικός, ταξιδεύοντας για περισσότερα από 12 χρόνια —ούτε και ο ίδιος δεν θυμάται πόσα ακριβώς. Ώσπου δέλησε να μάθει κινέζικα κι έτσι έμπλεξε με την κάμερα και αργότερα με τον κινηματογράφο για να γίνει και να παραμείνει ο μοναδικός μη Κινέζος τεχνικός στην κινέζικη βιομηχανία. Και σήμερα ένας από τους σημαντικότερους διευθυντές φωτογραφίας στον κόσμο. Ο καθένας θα έχει δει κάποιες από τις εικόνες του στις ταινίες *Ήρωας* του Ζανγκ Γιμού, *Πλανεύτρα* σελήνη του Τσεν Κάιγκε, *Ψυχώ* του Γκας Βαν Σαντ, *Ο μακρύς δρόμος του γυρισμού* του Φίλιπ Νόις ή τις 6 από τις 7 μεγάλου μήκους ταινίες του Wong Kar-wai. Η πρώτη ταινία που υπογράφει τη διεύθυνση φωτογραφίας είναι το *That day on the beach* του Edward Yang το 1989 επειδή ο Yang ενώ είχε να διαλέξει ανάμεσα σε 25 επαγγελματίες, ήθελε κάποιον που δεν είχε ξανακάνει ταινία: αυτόν. Η πρώτη του συνεργασία με τον Wong Kar-wai είναι στην ταινία *Τα άγρια μας χρόνια* (1990) δεύτερη μεγάλου μήκους του σκηνοθέτη που έκτοτε θα του απευθύνει πάντα την ίδια ερώτηση στα γυρίσματα: «Μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορείς να το κάνεις *Chris*;» Κι εκείνος πάντα θα χρειαστεί να πίνει δύο-τρία, ή και παραπάνω ποτήρια ουίσκι για να κατευνάσει το άγχος που του προκαλεί η απαίτηση να δοκιμάσει να βρει μια καλύτερη λύση από την καλή: Πού να τοποθετηθεί την κάμερα; Ποιο ρυθμό της κίνησης να κρατήσει; Με ποια ταχύτητα να τραβήξει; Ποιο φακό, στη δεδομένη εστιακή απόσταση, να χρησιμοποιήσει; Σε ποια μορφή μέσα στο φόντο του κάδρου να επικεντρωθεί; Πόσο να ανοίξει ή να κλείσει το κάδρο του; Πώς να «κλέψει το φως» χωρίς τεχνητές ενισχύσεις; Πότε να υπακούσει στο ένστικτο του ακόμη και σε μια τυχαία επιλογή; Πόσο μπορεί να καθυστερήσει δοκιμάζοντας άλλες λύσεις;

Ακόμη, πότε πρέπει να τα παρατήσει; Όπως έκανε στην *Ερωτική επιθυμία*, όπου σκυλοβαρέθηκε, μετά από εννιά μήνες γυρισμάτων που καθυστερούσαν και μετά την πρώτη διακοπή έφυγε και δεν ξαναγύρισε. Για να τον αντικαταστήσουν τρεις άλλοι διευθυντές φωτογραφίας που ακολούθησαν όμως το δικό του τρόπο κινηματογράφησης. Εννοείται ότι στην πρότερη ταινία του Wong (2046) ξαναγύρισε, με το ίδιο πάθος. Όπως ο άνεμος.

ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΟΛΥΜΠΙΟΝ:

Πουλάκια κάθονται (σελ. 10)

του Νικόλα Σπανού • ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2003
Από σε σενάριο και σκηνοθεσία του πρωτοεμφανιζόμενου Νικόλα Σπανού, η ταινία περιγράφει την περιπέτεια της συγκατοίκησης μιας ομάδας ετερόκλητων χαρακτήρων σ' ένα παλιό νεοκλασικό σπίτι στην Αθήνα.

Είναι δικιά μας / Elle est des nôtres (σελ. 4)

της Siegrid Alnoy (Γαλλία, 2002) • ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ
Η ιστορία της απροσάρμοστης κοινωνικά Κριστίν Μπλαν που μετά από ένα έγκλημα θα θεωρηθεί ενταγμένη σε βαθμό που οι αστυνομικοί που ερευνούν το έγκλημά της θα τη θεωρήσουν «δικιά τους».

Θεατρίνες (σελ. 11)

της Παναγιώτη Πορτοκαλάκη • ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2003
Από έρωτας και η φιλία την περίοδο του Βυζαντίου, μέσα από την περιπέτεια μιας νεαρής ηθοποιού, της Κωνσταντίνης, και του εραστή της.

Χωρίς γυναίκες / Matrubhoomi (σελ. 4)

του Manish Jha (Γαλλία/Ινδία, 2003) • ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ
Η ιστορία μιας νεαρής γυναίκας σ' ένα χωριό της Ινδίας χωρίς γυναίκες, που αγοράζεται για να παντρευτεί πέντε αδέρφια και να αναστατώσει το σύμπαν.

Μεταμφιεσμένη γυναίκα (σελ. 9)

της Κώστα Αριστόπουλου • ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2003
Το θέμα της ταινίας είναι οι αντικριστοί καδρέφτες της Τέχνης και της Ζωής, και το είδωλο μιας ηθοποιού που αναζητά, κάπου ανάμεσα, τον εαυτό της.

16 χρόνια αλκοόλ / 16 years of alcohol (σελ. 5)

του Richard Jobson (Μ. Βρετανία, 2003) • ΕΚΤΑΚΤΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

CHRIS DOYLE

«Ο Chris θέλει να κινείται αδιάκοπα, να πινοεί, να δοκιμάζει διάφορα. Έχει την αίσθηση πως είναι και ο ίδιος κινηματογραφιστής και δεν θέλει να τον παραχωρούν μόνο τη θέση του διευθυντή φωτογραφίας.»

Maggie Cheung, ηθοποιός

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

- 4 Μια γυναίκα στη Γαλλία που δεν αντέχει να μην τη βλέπουν και μια γυναίκα στην Ινδία που όλοι οι μοντέρναλοι τη βλέπουν συνέχεια
- 5 Για την ταινία του *Πριν αλλάξουν τα πράγματα* ως «ανοικτή» διαδικασία μας μιλάει ο σκηνοθέτης Luis Fonseca και η έκτακτη προβολή
- 6 Εύθραστες σχέσεις στις ταινίες των Νέων Οριζόντων και ο Guy Maddin μας μιλάει για την εποχή του πρώτου Κινγκ Κονγκ
- 7 Ο Jafar Panahi αναλύει τις συνθήκες κινηματογράφησης και προβολής ταινιών στο σημερινό Ιράν
- 9 Ο Κώστας Αριστόπουλος, η ηθοποιός Μαρία Κουμπή και ο γιος-μουσικός Μάριος Αριστόπουλος μιλούν για την ταινία τους
- 10 Ο Νικόλας Σπανός, ο ηθοποιός Δημήτρης Πιατάς και ο μουσικός Πλάτωνος Ανδριτσάκης κάθονται πάνω στα *Πουλάκια*
- 11 Ο Παναγιώτης Πορτοκαλάκης, η ηθοποιός Λένα Κιτσοπούλου και ο μουσικός Βασίλης Αρπατζής μιλούν για τη Δεσποινίδα Ζουλί
- 13 Ένας δικός μας Διευθυντής Φωτογραφίας, ο Walter Lassally, αντιπρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής, μιλάει για όλα
- 15 Ο τελευταίος σταθμός της ΕΣΣΔ και μια συνέντευξη του Ermet Shinarbaev για την ιστορία του σινεμά στο Καζακστάν
- 16 Με διαταγή για το Κυπριακό που διαπραγματεύεται στην ταινία του *Αδαν*, μιλάει ο Dervis Zaïm

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΑΝΟ

Σήμερα Σεκέρ Μπαϊράμ στην Τουρκία. Τέλος το Ραζαζάνι.

• Πέμπτη 27 Νοέμβρη και η ατμόσφαιρα περισσότερο θύμιζε Μεγάλη Παρασκευή: Μια ησυχία αφύσικη για τα δεδομένα του Φεστιβάλ και μαζί μια σχεδόν θρησκευτική κατάλυση από μια μερίδα των σινεφίλ που προσέρχονται στις προβολές. Ησυχία, τάξη και η δική μου ανασφάλεια. Μα πού πήγε το μεσογειακό μπρίο και ταμπεραμέντο; Είπαμε να έχουμε ευρωπαϊκές προδιαγραφές αλλά όχι κι έτσι!

• Λέτε να φταίνε τα ματς του Τσάμπιονς Λιγκ που ερμηνώνουν οι αποθήκες κάθε απόγευμα. Πάντως οι γηπεδούφιοι και μαζί σκληροπυρηνικοί σινεματζήδες συνιστούν μια ισχυρή μειονότητα στους κόλπους του Φεστιβάλ. Ίσως να έχουν σύνδρομο καταδίωξης από τους ταλιμπάν της κουλτούρας και να αισθάνονται σαν εβραίοι ομοφυλόφιλοι σε καιρούς Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ευτυχώς που δεν έχουν αρχίσει να εμφανίζονται τέτοια φαινόμενα ρατσισμού στις τάξεις των σινεφίλ.

• Αφήστε που μέχρι να μπορέσει κάποια ταινία να εκφράσει τόσο πηγαία και άμεσα το λαϊκό αίσθημα όσο ο ΠΑΟΚ, μπορεί να χρειαστεί να περάσουν πολλά πολλά Φεστιβάλ. Ήδη οι Ολυμπιακοί παριστάμενοι έχουν σχηματίσει τη δική τους θύρα στον ορόφο της Αποθήκης Γ και κλαίει για τον αποκλεισμό τους.

• Ούτε καν ο (κομαντάντε) Μάρκος Μπελόκιους με την τελευταία ταινία του Καλημέρα Νύχτα δεν κατόρθωσε να ξεσηκώσει τα πλήθη που μαζεύτηκαν χτες το βράδυ στα 'κάγκελα' της Αποθήκης Δ με άγριες διαθέσεις. Μπορεί μάλιστα να αναστάτωση περισσότερο η δεύτερη ταινία του Βίνσεντ Γκάλο *The Brown Bunny*. Και όχι, δεν θα μπω στην παγίδα να σχολιάσω αυτό που όλοι περιμένουν (Αχ κουνελάκι ξύλο που θα το φας). Θα το παίξω ρεπόρτερ και θα πω απλά πως απ' ότι πήρε το κουτοπομπόλο αυτό μου, η ίδια ταινία που προβλήθηκε στις Κάννες σε βερσιόν των 120', βραβεύτηκε με την περικερκομένη κόπια σε ένα μικρότερο κλίμακα Φεστιβάλ στην Αυστρία.

• Στο σταντ της ΕΡΤ πάντως εφάρμοσαν την καλύτερη πατέντα, μιας και η τηλεόραση τα βράδια μετά τις εννιά μεταδίδει την πορεία των αγαπημένων μας (love to hate) ομάδων. Κι είναι μάλλον λιγότερο παράδοξο από το διπλανό

travelling

Σαν Μεγάλη Παρασκευή γλιστράμε πάλι στη μικρή οδόνη

σταντ του Alpha που την ώρα των συνεντεύξεων τύπου των δημιουργών από τις χώρες της πρώην ΕΣΣΔ προτιμά να δείχνει τη Ρούλα Κορομηλά να χαριεντίζεται με τους καλεσμένους.

• Στη συνέντευξη Τύπου που έδωσαν το μεσημέρι της Πέμπτης οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, άφησαν περισσότερο να μιλήσουν τα νούμερα από μόνα τους, τόσο για τις συνθήκες

Σκυλίσια ζωή. Σκυλίσια μέρα. Ghost dog. Άνθρωπος δαγκώνει σκύλο. Σκυλιά στη χλόη. Reservoir dogs. Dogville. Και να πού καταντήσαμε. Αδέσποτα!

υποσχέθηκαν, θα παγώσουν τα πάντα και το ΕΚΚ θα σταματήσει να λειτουργεί».

• Το αποστεωμένο περιβάλλον

της αφίσας μου μπορεί να με εμποδίζει από το να αισθανθώ μέρος μιας κοινωνίας και από το να εκφέρω μια άποψη με βαρύτητα, μου χαρίζει όμως το προνόμιο να βλέπω τα πράγματα από ψηλά, από απόσταση, κι ίσως και πιο ψύχραιμα. Και δεν μπορώ να πω πως ανακαλύπτω τώρα τον τροχό.

Ντορότα: Αυτό στην Τσεχία δε σημαίνει φακ γιου, όπως αλλού. Σημαίνει έχω νύχι. Σου μοιάζω για κοριτσάκι;

της εγχώριας παραγωγής, όσο και για το ταμείο του Κέντρου. Ενώ από τη μία βλέ-

πουμε μια «ποιοτική και ποσοτική ανάκαμψη της κινηματογραφικής σοδειάς», όπως επισήμανε και ο Υπουργείο Πολιτισμού επιμένει στην υποτροπική χρηματοδότηση της. Ο πρόεδρος του δ.σ. του ΕΚΚ Διαγόρας Χρονόπουλος κατέληξε στην ομιλία του να πιθανολογεί πως «αν μέχρι το τέλος του έτους δεν δώσουν τα χρήματα που

Εγώ είμαι η γυναίκα που έψαχνες. Επιτέλους με βρήκες. Τράβα τώρα, γουρλομάτη. Μπανιστριτζή.

απλώς να γκρινιάζουμε ευκαιρίας δοθείσης και δεν ωφελεί να τραγώμαστε με τα ρούχα μας. Οι διεκδικήσεις μάλλον γίνονται κάπως αλλιώς. Δεν ξέρω πως, αλλά αλλιώς.

• Τίποτα δεν μπορεί μας φέρει προ εκπλήξεως. Πώς βρενε το Φεστιβάλ με την ταινία- Έκπληξη για την οποία μετρεται με δυο μέρες πριν; Κάτι τέτοιο συμβαίνει και έχει εξαιρετιστεί ο όρος. Ο τίτλος της ταινίας το αποδεικνύει από τον τίτλο: *Mystic River*. Τόσος μυστικισμός που περισσότεροι δεν γίνεται.

• Μιλώ ξύλινη γλώσσα, θα μου πείτε. Και πότε πρόλαβα να τη μάθω, θα μου πείτε, έτσι χάρτινος που γεννήθηκα. Πώς μου ήρθαν, θα μου πείτε, τέτοιοι προβληματισμοί με το Φεστιβάλ, και γιατί τόση ισοπεδωτική (κατά τα φαινόμενα) γκρίνια. Να, είναι τόση η μοναξιά που βιώνω μες στην αφίσσα και τόσο ισχυρή η εξουσία της, που θέλω να της ανταποκριθώ. Είπαμε: Revolution is the orium of the intellectuals.

• Άλλωστε, υπάρχουν πολλές και διάφορες εξουσίες πέρα από τη θεσμική. Ορατές και αόρατες. Η εξουσία της ομορφιάς, ας πούμε, μιας που οι αδιαμφισβήτητοι καλοί γυναίκες έχουν επιβάλλει τη δική τους δικτατορία στο Φεστιβάλ. Η εξουσία του αλκοόλ που σεβρίζεται στις προπομπές και σπρώχνει τους σινεφίλ μακριά απ' τις ταινίες. Η εξουσία του δημόσιου βήματος, που κάνει τις δικές μου ποταπές απόψεις να ακούγονται σε μεγαλύτερη εμβέλεια από άλλες.

• Κι ένα καρτελάκι κρεμασμένο στο λαϊμό μπορεί να σου προσφέρει εξουσία. Γιατί άλλο να κυκλοφορείς άγνωστος μεταξύ αγνώστων, κι άλλο να κουβαλάς πάνω σου αυτό το διακριτικό σήμα. Κι άντε τα παιδιά εδώ που το φοράνε με λαν πρέπει να δικαιολογούνται για το ρόλο τους. Άλλα guests που κυκλοφορούν από την Κρήνη ως το Σταυρούλη (κι ειδικά εκεί) και από το Λευκό Πύργο ως το Κάστρο με αυτό το περίεργο μενταγιόν γιατί κάνουν σημαία αυτή τη «διαπίστευση» της προσωπικότητάς τους; Και σε πα-

• Και αντί να μιλήσω κι άλλο γι' αυτό, καλύτερα να μιλήσω για τη δουλειά του Μάικλ Σνόου. Πώς μπαίνετε στην Αποθήκη Γ, πάνω από τον πάγκο των πληροφοριών, υπάρχει μια

Τζοφάρ: Νο ινγκλίσ, νο ιντερβιου. Οτάρ: Νο ντρινκινγκ, νο ιντερνέτ. Μισέλ: Νο αρζάν, νο Φεστιβάλ. Ταμίλα: Νιέτ βότκα, νιέτ Οτάρ.

λεοπτική οθονίτσα. Τι; Βλέπετε μόνο και προβατάκια που βόσκουν σε ένα λιβάδι. Αποκλείετε να βλέπετε μόνο αυτό. Και άλλο θέλει να πει ο ποιητής. Και μην αφέστε να τα μετράτε, γιατί μπορεί να σας πάρει ο ύπνος.

• Κάπου στην ταινία *Οξυγόνο*, αν προσέξετε τους αγγλικούς υπότιτλους, η μεταφραση του «Φώσκολος» είναι «Αγγελοπώλος». Μόνο αυτόν λοιπόν ξέρουν οι ξένοι και μόνο αυτοί εμπιστευόμαστε; Και μετά λέμε πως δεν προβάλλονται οι ντόπιοι δημιουργοί (!!!)!

• Πάντως ο Έλληνας σκηνοθέτης (για τον Αγγελοπώλο μιλάμε πάντα) θα βρίσκεται γύρω στις μία στο Sante για συζητήσει με τους φοιτητές του τμήματος Δημοσιογραφίας για τα κινηματογραφικά χωράφια. Αν δεν μπορείτε να περμένετε μέχρι την προγραμματισμένη του συνέντευξη στα δύο στον Παύλο Ζάννα, μπορείτε απλά να βρεθείτε περφόρμανς. Θα μιλήσει και θα θεωρήσετε μεγάλη σύμπτωση. Ή καλύτερα μεγάλη έκπληξη, μιας και φοιτάτε τόσο πολύ η λέξη τελευταία.

• Κι εγώ θα προσπαθήσω στο εξής να το παίζω πιο εκπληκτικός, και θα γουρλώνω πιο πολύ τα μάτια μου. Γιατί να γίνει το ανάποδο και να προσπαθήσω να σας προσέξω εγώ έκπληξη το βρίσκει απίθανο. Ακόμη κι αν τα καταφέρω να αποδράσω απ' την αφίσσα: Θα βάλω τη φαντασία μου να δουλέψει. Και θα τη φέρω (:) στην εξουσία.

• Δεν τραβά σήμερα, απλώς βαδίζω και παραμιλώ. Που φταίει που ήπια κι εγώ ένα ποτήρι παραπάνω.

gkely_mademi@yahoo

OLYMPION RENAULT	cine PAVLOS ZANNAS	cine JOHN CASSAVETES	cine STAVROS TORRES	cine FRIDA LIAPPA	cine TONIA MARKETAKI
11:00 - Greek Films 2003 ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΙΚΟΥ I DROMI TOY PEMPETIKOU - 66' Timon KOUZMASIS, Ivo SIAFIJAKI • Greece/2003 O.V. Greek/English subtitles 13:00 - Greek Films 2003 ΤΡΙΑ ΠΟΥΛΑΚΙΑ ΚΑΘΟΝΤΑΙ TRIA POUΛAKIA KATHONTAI - 92' Nikolas SPANOS • Greece/2003 O.V. Greek/English subtitles 15:00 - International Competition ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΙΑ ΜΑΣ • ELLE EST DES NOTRES - 100' Siegnd ALNOY • France/2002 O.V. French/English subtitles 17:30 - Greek Films 2003 ΟΙ ΘΕΑΤΡΙΝΕΣ • I THEATRINES - 100' Panayotis PORTOKALAKIS • Greece/2003 O.V. Greek/English subtitles 20:00 - International Competition ΕΝΟΣ ΧΟΡΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ • MATRUBHOOMI - 99' Manish JHA • France, India/2003 O.V. Hindi/English subtitles 22:30 - Greek Films 2003 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑ METAMORFOSI YENIKA - 77' Costas ARISTOPOULOS • Greece/2003 O.V. Greek ΠΡΟΒΟΛΗ ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ EXTRA FILM 00:30 16 ΧΡΟΝΙΑ ΑΛΚΟΟΛ 16 YEARS OF ALCOHOL Richard JOBSON	12:00 - NH International Selection YELLOWKNIFE - 118' Rodrigue JEAN Canada/2002 O.V. French/English subtitles 14:30 Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΕΚΥΧΜΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΣΕ ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΘΕΜΑ 'ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ' 17:00 - NH International Selection TO ΔΕΛΜΟ GAGOOMAN - 83' Mohammad RASOULOF Iran/2002 O.V. Farsi/English subtitles 19:30 - NH International Selection PAZA RAJA - 112' Jacques DOILLON France/2003 O.V. French, Moroccan/English subtitles 22:00 - NH International Selection ΣΤΙΣ ΠΕΝΤΕ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ PANJE E ASR - 106' Samira MAHMMALBAF France, Iran/2003 O.V. Farsi/English subtitles 00:00 - NH International Selection ΠΑΝΟΙ ΠΟΛΙΤΗΡΟΙ ΚΑΙΡΟΙ POUSSONS ET GALPETTES - 69' Michel REILHAC France/2002 O.V. French intertitles/English subtitles	13:00 - NH International Selection EXTRANO - 87' Santiago LOZA Argentina/2002 O.V. Spanish/French subtitles 15:30 - NH International Selection ΧΟΡΙΣ ΤΟΝ ΟΤΑΡ SINCE OTAR LEFT - 102' Julie BERTUCCELLI France/2003 O.V. French/English subtitles 18:00 - NH International Selection Η ΚΟΥΚΟΥΡΑ FUKURO - 119' Kaneto SHINDO Japan/2003 O.V. Japanese/English subtitles 20:30 - NH International Selection Η ΠΙΟ ΛΥΠΤΗΡΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ THE SADDEST MUSIC IN THE WORLD - 99' Guy MADDIN Canada/2003 O.V. English 23:00 - NH International Selection ΕΙΚΟΣΙΕΝΝΙΑ ΘΟΝΙΚΕΣ TWENTYNINE PALMS - 120' Bruno DUMONT Germany, France/2003 O.V. French, English/English subtitles	13:00 - Wong Kar-Wai Retro LACOSTE - 1' France/2001 • No Dialogue/No Subtitles THE FOLLOW - 7' USA/2001 • O.V. English SIX DAY WAR - 4' China/2002 • No Dialogue/No Subtitles BUENOS AIRES BAGNOS ΜΗΔΕΝ BUENOS AIRES ZERO DEGREE - 59' Pun Liung KWAN, Amos LEE China/1999 O.V. Mandarin, Cantonese/English subtitles ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΝΙΣΜΟΙ CHRIS DOYLE CHRIS DOYLE - STIRRED NOT SHAKEN - 59' Rick FARQUHARSON Australia/2001 • O.V. English/Greek subtitles 16:00 - Balkan Survey CASTING - 52' Goran RADOVANOVIC Germany, Serbia and Montenegro/2003 O.V. Serbian/English subtitles 18:00 - Balkan Survey ΚΑΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΟΥΡΑΝΟ POD EDNO NEBE - 85' Krasimir KRUMOV Bulgaria/2003 • O.V. Bulgarian/English subtitles 20:30 - Balkan Survey ΛΑΖΙΤΗ / CAMUR - 98' Dervis ZAIM Italy, Cyprus, Turkey/2003 O.V. Turkish/English subtitles 23:00 - Wong Kar-Wai Retro ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ ΜΑΖΙ CHUN GUANG ZHA XIE - 97' Hong Kong/1997 O.V. Cantonese/English subtitles	11:00 - Stars of the steppe Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΣΤΑΒΜΟΣ OJAN - 78' Serk APYIMOV USSR/1989 O.V. Kazakh, Russian/French subtitles 13:00 - Treasures of the French Cinematheque MIA MEPA O NEIAOZ AN-NIL OUAL HAYAT - 109' Youssef CHAHINE Egypt, USSR/1968 O.V. Arabic/French subtitles 15:30 - 2003: The Landmarks UM FILME FALADO - 96' Manoel DE OLIVEIRA Portugal, France, Italy/2003 O.V. Portuguese, French, English, Italian/ English subtitles 18:00 - International Competition ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ DEVICATKO - 82' Benjamin TUCER Czech Republic/2002 O.V. Czech/English subtitles 20:30 - Out of Competition ΕΡΩΤΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ RECONSTRUCTION - 89' Christoffer BOE Denmark/2003 O.V. Danish/English subtitles 23:00 - International Competition THE BROWN BUNNY - 90' Vincent GALLO USA/2003 O.V. English	13:00 - Nikos Panayotopoulos Retro Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΕΒΛΕΠΕ ΤΑ ΟΙΝΕΙΡΑ I YENIKA POU EVLEPE TA ONIRA - 106' Greece/1988 O.V. Greek/English subtitles 15:30 - Greek Films 2003 ΝΑ Μ' ΑΓΑΠΑΣ NA M' AGAPAS - 100' Andreas THOMOPOULOS Greece/2003 O.V. Greek/English subtitles 18:00 - Greek Films 2003 Η ΤΡΙΤΗ ΝΥΧΤΑ I TRITI NYHTA - 85' Dimithis PANAYOTATOS Greece/2002 O.V. Greek/English subtitles 20:30 - Greek Films 2003 ΚΛΑΙΕΙ KLEISI - 100' Alexander VOULGARIS Greece/2003 O.V. Greek/English subtitles 23:00 - Nikos Panayotopoulos Retro ΑΥΤΗ Η ΝΥΧΤΑ ΜΕΝΕΙ AFTI I NYHTA MENEI - 117' Greece/1999 O.V. Greek/English subtitles

Ο Μεγάλος Ψαράς. Αν' τα ψηλάς χαμηλά. Φτάνει η ώρα της αποκαθήςωσής μου. Ως αφίσσα. Αλλά θα αναστηθώ.

Χρυσός Αλέξανδρος στο Νίκο Παναγιωτόπουλο

«...τις μέρες ακούω τόσα πολλά και καλά πράγματα για μένα, που φοβάμαι ότι θα καταλήξω όντως αίδουσα στην προβολή!», ήταν το πρώτο σχόλιο σκηνοθέτη Νίκου Παναγιωτόπουλου παραβάνοντας τον Χρυσό Αλέξανδρο χθες το βράδυ στην 64η διεθνή κινηματιογραφική εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Παύλος Ζάννας. Το αγαλματίδιο παρέδωσε ο Πρόεδρος του Φεστιβάλ, Θόδωρος Αγγελόπουλος, σε μια κατάμεστη αίθουσα, ενώ κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης προβλήθηκε η ταινία του σκηνοθέτη από την ανέκδοτη ταινία του τιμώμενου σκηνοθέτη με τίτλο *Delivery*. Ανοίγωντας τη βραδιά ο Νίκος Παναγιωτόπουλος τόνισε πως δεν πρόκειται να αποσυρθεί γιατί γνωρίζουμε όλοι πως ο Νίκος Παναγιωτόπουλος βρίσκεται στην πιο γόνιμη φάση της καριέρας του. «Σφραγίζει τις αντιδράσεις μας με την αποκλειστική μαγεία του κινηματογράφου του», ανέφερε ο κριτικός κινηματογράφου Γιάννης Μπακογιαννόπουλος, ενώ για το σκηνοθέτη μίλησε και η Μαρία Κωνσταντίνου ανατρέχοντας σε μνήμες του 1974, όταν γνωρίστηκε με τον Νίκο Παναγιωτόπουλο. Ο Θόδωρος Αγγελόπουλος δήλωσε πολύ ευτυχής που του απένειμε αυτό το βραβείο, ενώ ανατρέχοντας στους παρελθόν, όταν έμεναν στο Παρίσι, βεβαίωσε πως ο Παναγιωτόπουλος φαινόταν από τότε να είναι ψεύτης. Πριν δεχτεί ένα κορίτσι στο σπίτι, σκηνοθετούσε πρώτα την κατάλληλη ατμόσφαιρα πετώντας βιβλία δεξιά κι αριστερά.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την προβολή της ταινίας *Οι τεμπέληδες της εύφορης κοιλάδας* (1978).
 Ρεπορτάζ: Όλγα Κοζάνη

44ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης συνεχίζεται για τους κατόχους της CINEKARTA F

ΚΥΜΠΙΟΝ RENAULT

1 Δεκεμβρίου 2003

PASTORALI / ΠΑΣΤΟΡΑΛΕ του Otar Iosseliani	100'
CHONG QING SEN LIN / ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΟΥ CHUNG LIN του Wong Kar-wai	97'
LES CORPS IMPATIENTS / ΑΝΥΠΟΜΟΝΑ ΚΟΡΜΙΑ του Xavier Giannoli	94'

2 Δεκεμβρίου 2003

ADIEU, PLANCHER DES VACHES! / ΕΧΕ ΓΕΙΑ, ΓΛΥΚΙΑ ΣΤΕΡΙΑ! του Otar Iosseliani	117'
DONG XIE XI DU / ΣΤΑΧΤΕΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ του Wong Kar-wai	100'
KHAMOSH PANI / ΑΜΙΑΝΤΟ ΝΕΡΟ της Sabiha Sumar	99'

3 Δεκεμβρίου 2003

LUNDI MATIN / ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΡΩΙ του Otar Iosseliani	120'
CHUN GUANG ZHA XIE / ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ ΜΑΖΙ του Wong Kar-wai	97'
SA-LIN-EUI-CHU-EOK / ΜΝΗΜΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ του Bong Joon-ho	127'

4 Δεκεμβρίου 2003

MALENKIE LYUDI / ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΑΚΙΑ του Nariman Turebayev	85'
HUA YANG NIAN HUA / ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΥΜΙΑ του Wong Kar-wai	98'
DANEHAYE RIZE BARF / ΜΙΚΡΕΣ ΝΙΦΑΔΕΣ του Alireza Amini	80'

ΠΑΥΛΟΣ ΖΑΝΝΑΣ

1 Δεκεμβρίου 2003

IKHO SHASHVI MGALOBELI / ΗΤΑΝ ΕΝΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ ΚΟΤΣΥΦΑΣ του Otar Iosseliani	82'
NIKI & FLO / Ο ΝΙΚΙ ΚΑΙ Ο ΦΛΟ του Lucian Pintilie	90'
BRATAN / Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ του Bakhtiyar Khudoinazarov	100'
ANTES QUE O TEMPO MUDE / ΠΡΙΝ ΑΛΛΑΞΟΥΝ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ του Luis Fonseca	94'

2 Δεκεμβρίου 2003

KOSH BA KOSH / MONA ΚΑΙ ΖΥΓΑ του Bakhtiyar Khudoinazarov	90'
DEVCATKO / ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ του Benjamin Tucek	83'
MATRUBHOOMI / ΕΘΝΟΣ ΧΩΡΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ του Manish Jha	98'
AS BODAS DE DEUS / ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ του Joao Cesar Monteiro	150'

3 Δεκεμβρίου 2003

KOZYMNIN KARAZY / Η ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝΟΣ ΝΕΑΡΟΥ ΑΚΟΡΝΤΕΟΝΙΣΤΑ του Satybaldy Narimbetov	90'
RECORDACOES DA CASA AMARELA / ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΤΡΙΝΟ ΣΠΙΤΙ του Joao Cesar Monteiro	120'
ELLE EST DES NOTRES / ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΙΑ ΜΑΣ της Siegrid Alnoy	100'
QUAN / Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ του Serik Aprymov	78'

4 Δεκεμβρίου 2003

MESTO NA SEROI TREUGOLKE / Η ΖΩΗ ΘΕΛΕΙ ΘΑΡΡΟΣ του Ermek Shinarbaev	82'
ANTES QUE O TEMPO MUDE / ΠΡΙΝ ΑΛΛΑΞΟΥΝ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ του Luis Fonseca	94'
KARDIOGRAMMA / ΚΑΡΔΙΟΓΡΑΦΗΜΑ του Dareshan Omirbaev	73'
DUO LUO TIAN SHI / ΧΑΜΕΝΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ του Wong Kar-wai	96'

Dewar's ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΤΑΙΝΙΑΣ	Α' ΠΡΩΒ	Β' ΠΡΩΒ	ΤΕΛΙΚΗ
ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ			
1. Το τελευταίο τρένο	3,463	3,603	3,533
2. Ανυπόμονα κορμιά	3,768	3,579	3,673
3. Τα ανθρωπάκια	3,693	3,279	3,486
4. Το δώρο	3,354	3,400	3,377
5. Σχεδόν νεκρή	3,468	3,230	3,349
6. Μικρές νιφάδες	3,780	4,123	3,951
7. Η Άννα και οι άλλοι	3,365	3,296	3,330
8. Πριν αλλάξουν τα πράγματα	2,511	2,754	2,633
9. Κοριτσάκι	3,645		
10. The brown bunny	2,979		
11. Είναι δικιά μας			
12. Έθνος χωρίς γυναίκες			
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 2003			
1. Ο Ξυγόνος	3,130	3,304	3,217
2. Η Λίζα και όλοι οι άλλοι	3,509	3,826	3,668
3. Ο χάρος βγήκε παγανιά	3,558	3,324	3,441
4. Οι γενναίοι της Σαμοθράκης	4,351	4,379	4,365
5. Μάτια από νύχτα	4,056	4,392	4,224
6. Σπιρτόκουτο	3,588	3,938	3,763
7. Καλαμπουρ	4,152	4,496	4,324
8. Πολιτική κουζίνα	4,555	4,714	4,634
9. Όλο το βάρος του κόσμου	3,427	4,074	3,427
10. Η τρίτη νύχτα	3,365		
11. Μην περνάς, ανάβει κόκκινο	3,351	2,854	3,103
12. Ένα τραγούδι δεν φτάνει	4,371	4,284	4,328
13. Κόκκινη Πέμπτη	3,569	3,760	3,665
14. Όταν χορεύουμε μαζί...	3,592	4,273	3,932
15. Βαρέα ανθυγιεινά	4,042	4,325	4,184
16. Στο χάνι	4,169	4,366	4,267
17. Γαμήλια νάρκη	4,410	4,380	4,395
18. Μια υπέροχη μέρα	3,591	3,519	3,555
19. Κλεις;	4,083		
20. Να μ'αγαπάς			
21. Τρία πουλάκια κάθονται			
22. Οι θεατρίνες			
23. Μεταμφιεσμένη γυναίκα			

Το ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ DEWAR'S απονέμεται σε μία ελληνική ταινία μυθοπλασίας, ελληνικής παραγωγής, που προβάλεται στο 44ο Φεστιβάλ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ελληνικός Κινηματογράφος 2003». Το ίδιο βραβείο θα απονεμηθεί και σε μια ξένη ταινία που προβάλεται στα πλαίσια του Διεθνούς Διαγωνιστικού. Οι συμμετοχές των ταινιών, ελληνικές και ξένες, είναι αυτές που, κατά σειρά προβολής, αναφέρονται παραπάνω.

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ
ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗΣ

Μια μέρα ο Νείλος

An-Nil Oual Hayat

του Youssef Chahine (Αίγυπτος/ΕΣΣΔ, 1968)

15 Μαΐου 1964, Ασουάν, Αίγυπτος. Ύστερα από δύο χρόνια τιτάνιας εργασίας, η αρχαία πορεία του Νείλου θα κλείσει, και τα εγκαίνια του Μεγάλου Φράγματος θα σημάνουν το ξεκίνημα μιας νέας εποχής, ενώ, παράλληλα, θα πλημμυρίσουν τα προγονικά εδάφη. Αυτή τη μνημειώδη μέρα, ο έφηβος Μπαράκ και ο Νικολάι, μηχανικός από το Λένινγκραντ, γίνονται φίλοι. Ο Σάαντ κι ο Αλίθ θυμούνται τις δύσκολες ώρες που πέρασαν στην κατασκευή του φράγματος. Η γυναίκα του Αλί, Ζόια, θυμάται πως εγκατέλειψε τα πάντα για να ακολουθήσει αυτόν που σήμερα την εγκαταλείπει...

Πεπρωμένα που διασταυρώνονται και χωρίζονται με φόντο την εγκαίνιαση του φράγματος του Ασουάν σε σινεμασκόπ· ιστορίες αγάπης που μας ραγίζουν την καρδιά, και μια επική αιγυπτιακή συμπαραγωγή (η πρώτη και η τελευταία που έγινε ποτέ). Μόνο ο Chahine (όμοια με τον Ford και τον Cimino), αρκετά αφελής και διαστραμμένος για κάτι τέτοιο, μπορεί να χειρίζεται με τέτοια άνεση το γιγαντιαίο και το ενδόμυχο, να πλέκει ιστορίες τουρμπινών και εργοταξίων με τον σταδιακό και ανεξήγητο χωρισμό ενός πολύ ερωτευμένου μέχρι πρότινος ζευγαριού, και, τελικά, να μας κάνει να κλαίμε βλέποντας μια προπαγανδιστική ταινία... έστω κι αν χρειάστηκε να ξεπουπουλιαστεί ο ίδιος...

Οι λογοκρισίες των δύο χωρών απαγόρευαν τον *Μια μέρα, ο Νείλος* και υποχρέωσαν τον Chahine, που απρόθυμα δέχτηκε, να κατασκευάσει μια δεύτερη εκδοχή της ταινίας με άλλο τίτλο (*An-Nas Ouel Nil*). Ακόμα και το αρνητικό της πρώτης εκδοχής υπέστη ανεπανόρθωτες ζημιές. Ο Chahine, όμως, έκρυψε τη μοναδική θετική κόπια (70 mm), δίνοντας έτσι μια ευκαιρία στην αληθινή ταινία να εξαφανιστεί κάποτε το φάντασμά της...

Bernard Benoliel, Serge Toubiana

Ο Serge Toubiana είναι ο νέος Διευθυντής της Γαλλικής Ταινιοθήκης.

Ο Bernard Benoliel είναι Υπεύθυνος του Τμήματος Πολιτιστικών Ανταλλαγών της Ταινιοθήκης.

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, Cine Φρίντα Λιάνα, 13:00
ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ 4

ΟΙ ΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Είναι δικιά μας / Elle est des notres

της Siegrid Alnoy (Γαλλία, 2002)

Ταινία σύνθετη τόσο στη σύλληψη όσο και στην ανάπτυξη της, το *Elle est des notres* είναι μια δυνατή και σκοτεινή μελέτη πάνω στο θέμα της κοινωνικής απομόνωσης και της ανθρωπίνης ανικανότητας για αληθινή αγάπη. Είναι η ιστορία μιας γυναίκας που φοβάται να ζήσει. Η ιστορία μιας γυναίκας που πιστεύει ότι ο κόσμος αγνοεί την ύπαρξη της. Συνήθως η εύκολη λύση είναι να παραιτηθείς και να κλειστείς στον εαυτό σου. Άδελφά σου έχεις πιστέψει ότι δεν αξίζεις αρκετά ώστε να σε γνωρίσουν και να σε αγαπήσουν οι άλλοι. Όλα όμως είναι στο μυαλό σου. Η λύση υπάρχει, αρκεί να την βρεις. Η Κριστίν, η ηρωίδα της ταινίας, τα καταφέρνει. Αποφασίζει να γίνει κάποια άλλη, η Πατρίσια. Η Πατρίσια είναι η προϊστάμενη της στο γραφείο, μια γυναίκα κοινωνική και ευχάριστη. Η Κριστίν, που νιώθει αδύναμη να αντιμετωπίσει τον κόσμο όπως είναι προσπαθεί απεγνωσμένα να αναπτύξει επικοινωνία και φιλία με την Πατρίσια. Η λύση για να βγει από το προσωπικό της αδιέξοδο έρχεται τελειώς αναπάντεχα, όπως πάντα άλλωστε. Ένα ασήμαντο περιστατικό που συμβαίνει στο κολυμβητήριο όπου γυμνάζονται, προκαλεί το θυμό της Κριστίν η οποία χτυπά με τον πυροσβεστήρα την Πατρίσια και την σκοτώνει. Από εκείνη την στιγμή και μετά όλα αλλάζουν στη ζωή της. Ισορροπώντας αινιγματικά ανάμεσα στο υπαρξιακό θρίλερ και την μεταφυσική ιστορία, σκηνοθετημένο σε ψυχρούς τόνους, πρωτότυπα στιλιζαρισμένο με πλάνα μαθηματικής ακρίβειας και στοιχειωμένο από τους επαναληπτικούς ηλεκτρονικούς ήχους του συνθέτη Gabriel Scotti, το φιλμ μοιάζει με ένα λαβύρινθο υπαρξιακής αγωνίας όπως είναι και η ψυχολογία της ηρωίδας του, που ερμηνεύεται εξαιρετικά από την Sascha Andres. Ταυτόχρονα αποτελεί ένα στοχασμό στο πως η κοινωνία αλλοτριώνει τα μέλη της και τα εξωθεί στη βία, μεταμορφώνοντας τα σε γεννήτριες κυριευμένης απαισιοδοξίας - μ' αυτήν την έννοια, το *Elle est des notres* είναι μια βαθιά πο-

Ισορροπώντας αινιγματικά ανάμεσα στο υπαρξιακό θρίλερ και την μεταφυσική ιστορία, το φιλμ μοιάζει με ένα λαβύρινθο υπαρξιακής αγωνίας όπως είναι και η ψυχολογία της ηρωίδας του

λιτική ταινία. Παρόλα αυτά, η Siegrid Alnoy δεν χάνει την ελπίδα. Ο άνθρωπος μπορεί να σωθεί αρκεί έστω και την ύστατη στιγμή να δει την αντανάκλαση του στα μάτια των άλλων. Αρκεί να μην απογοητευτεί και να προσπαθήσει να αλλάξει αυτό που σε κάποια στιγμή με κυνισμό και πικρία η Κριστίν: «Οι άνθρωποι είναι τεμπέληδες. Σου ρίχνουν μια ματιά και δεν βλέπουν τίποτα». Ας ανοίξουμε τα μά-

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, OLYMPION RENAULT, 15:00

Έθνος χωρίς γυναίκες / Matrubhoomi

του Manish Jha (Ινδία, 2003)

Από τα πιο εντυπωσιακά σκηνοθετικά ντεμπούτο που έδωσε τα τελευταία χρόνια το ινδικό σινεμά, για την τεχνική του αρτιότητα αλλά και τη θαρραλέα αφηγηματική του, το *Matrubhoomi* αποτελεί μια ταινία - καταγγελία πάνω στην κακομεταχείριση της γυναίκας στην Ινδία και ταυτόχρονα μια ωδή στη γυναικεία ομορφιά και δύναμη, χωρίς την οποία η κοινωνία οδηγείται στο χάος. Με αφορμή ένα άρθρο περιοδικού αλλά και μια σοκαριστική αναφορά της ΟΥΝΕΣΚΟ για τη ραγδαία μείωση του γυναικείου πληθυσμού στην Ινδία - ως συνέπεια του πανάρχαιου εθίμου της θηλυκής βρεφοκτονίας, των εγκλημάτων τιμής αλλά και των βιασμών - ο 25χρονος σκηνοθέτης θέλησε να καταθέσει το προσωπικό του μανιφέστο για την ανεκτίμητη προσφορά του «ασθενούς» φύλου στην υγεία και την ισορροπία κάθε κοινωνίας. Η ιστορία του τοποθετείται σε ένα αγροτικό ινδικό χωριό και σε μια μελλοντική κοινωνία όπου οι γυναίκες είναι κυριολεκτικά ανύπαρκτες. Ως αποτέλεσμα αυτής της απουσίας, οι μοναδικοί άνδρες κάτοικοι εκτονώνονται μέσα από την πορνογραφία, την ομοφυλοφιλία και τη βία. Όταν αποκαλύπτεται πως στο χωριό υπάρχει μία και μόνο νεαρή κοπέλα, ένας πλούσιος πατέρας πέντε γιων την αγοράζει και την παντρεύει με όλους, οι οποίοι ασκούν ανά βάρδιες πάνω της τα συζυγικά τους δικαιώματα. Ο μόνος που της φέρεται ανδρώπινα είναι ο νεότερος αδελφός, για να προκαλέσει το μίσος της οικογένειας και να δολοφονηθεί άγρια από τον μεγαλύτερο αδελφό. Ανεπέρασπηστη και ανήμπορη να δραπετεύσει από τον εφιάλτη που ζει, η νεαρή κοπέλα αφού υποστεί ταπεινώσεις και αλλεπάλληλους βιασμούς, θα μείνει έγκυος. Η διεκδίκηση της πατρότητας του μωρού από όλους τους άρρενες της περιοχής θα οδηγήσει σε έναν αιματηρό εμφύλιο ανάμεσα στην ελίτ και τις χαμηλές κάστες. Ξεκινώντας ως απολογία για τη βάρβαρη ανδρική συμπεριφορά απέναντι στη γυναίκα, η ταινία εξελίσσεται σε μαύρη κωμωδία για να καταλήξει σε ένα οργισμένο «κατηγορώ» του σκηνοθέτη, που θέτει το καίριο ερώτημα αν

Η ταινία εξελίσσεται σε μαύρη κωμωδία για να καταλήξει σε ένα οργισμένο «κατηγορώ» του σκηνοθέτη, που θέτει το καίριο ερώτημα αν μπορεί να υπάρξει ποτέ ένα έθνος χωρίς γυναίκες

μπορεί να υπάρξει ποτέ ένα έθνος χωρίς γυναίκες. Όλα αυτά μέσα από ένα εξαιρετικά ώριμο δυτικής οπτικής φιλμ, το οποίο ενορχηστρώνει με δεξιοτεχνία στοιχεία του ινδικού νεορεαλισμού, επιρροές από το ιρανικό σινεμά, αλλά και Bollywood αισθητικές, για να μας αποκαλύψει μεγάλο ταλέντο από την Ινδία. Αν και αυτή είναι η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του Manish Jha, το όνομα του είχε συζητηθεί ήδη από τον Κάνες το 2002, όταν κέρδισε το βραβείο της κριτικής επιτροπής για τον μικρό μήκος *A very very silent film*.

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, OLYMPION RENAULT, 20:00

Μια ταινία με «ανοιχτή» διαδικασία

Luis Fonseca, σκηνοθέτης της ταινίας *Πριν αλλάξουν τα πράγματα*

Που βασίζεται η ταινία σας;

Στην καλή σχέση που έχουν δύο αδελφές, και στον τρόπο, με τον οποίο προσπαθούν να αντεπεξέλθουν στις συναισθηματικές σχέσεις που αναπτύσσουν με άλλα άτομα. Δεν παραλείπονται οι σχέσεις που υπάρχουν εξ ορισμού, από τη γέννησή μας ακόμη, όπως είναι η οικογένεια. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί μια μελέτη πάνω στο γιατί χρειαζόμαστε όλους αυτούς τους συναισθηματικούς δεσμούς, στον τρόπο που ζούμε μέσω αυτών και στο γιατί είναι τελικά τόσο δύσκολο. Ειδικότερα, θα έλεγα ότι μεγαλύτερη βαρύτητα δίνεται στη σχέση της πρωταγωνίστριας με την αδελφή της, την στιγμή που η προσωπική της ζωή βρίσκεται σε μια πραγματικά χαώδη κατάσταση. Η σχέση της με τον άντρα της περνάει κρίση, έχει δύο παιδιά· η ταινία παρακολουθεί την κρίση, αλλά δεν τη λύνει τελικά. Νομίζω ότι οι ταινίες γενικότερα έχουν την τάση να καταλήγουν σε συμπεράσματα σχετικά με τις ιστορίες που διηγούνται· εγώ όμως, το αποφεύγω, δεν πιστεύω στα συμπεράσματα.

Γιατί αποφασίσατε να κάνετε μια ταινία για την ψυχολογία μιας γυναίκας, όταν εκείνη αντιμετωπίζει μια κρίση στη ζωή της;

Ακόμη και στα θεατρικά έργα που έγραψα, αλλά και στις ταινίες μικρού μήκους, πάντα ενδιαφερόμουν για τον τρόπο που οι άνθρωποι αναπτύσσουν σχέσεις και δεσμούς μεταξύ τους. Επέλεξα να δουλέψω πάνω στις συγκεκριμένες περιστάσεις, γιατί αφορούσαν κατά πολύ και τις προσωπικές ζωές των ανθρώπων, με τους οποίους θα έφτιαχνα την ταινία και δεν εννόω μονάχα τους ηθοποιούς. Κάτι τέτοιο για μένα είναι πολύ σημαντικό γιατί μου αρέσει να κρατάω το σενάριο πολύ «ανοιχτό». Δεν μου αρέσει να έχω όλο το σενάριο έτοιμο και ολοκληρωμένο, πριν αρχίσω τα γυρίσματα. Πολλές σκηνές που γυρίστηκαν δεν ήταν καν γραμμένες και ούτε ήξερα πώς θα κατέληγαν. Υπήρχαν, επίσης, πολλά κενά μεταξύ τους. Ήθελα να αρχίσουν τα γυρίσματα και να συζητήσουμε όλοι οι συντελεστές μαζί· να δημιουργηθεί μια ενέργεια μεταξύ μας και μετά να καθίσω να γράψω τις σκηνές. Πειραματιστήκαμε πολύ, γυρίσαμε σκηνές με βίντεο. Η τακτική αυτή ακολούθηθηκε ακόμη και στο στάδιο του μοντάζ. Όταν αρχίσαμε να μοντάρουμε δεν είχε γυριστεί ακόμη το φινάλε της ταινίας. Μοντάροντας το κινηματογραφημένο υλικό, κατανόησα σε μεγαλύτερο βάθος την ταινία και έτσι έγραψα την τελική σκηνή. Όλη αυτή η διαδικασία βοήθησε όχι μόνο στο να υπάρχει μια προοπτική συνεχώς «ανοιχτή» για παρεμβάσεις και αλλαγές, αλλά και στο να δημιουργηθεί μια ταινία «ανοιχτή» στην ανάγνωσή της από το κοινό.

Επιλέξατε πρώτα τους ηθοποιούς σας και μετά προχωρήσατε στην υλοποίηση της ταινίας, κατά κάποιο τρόπο;

Έχα, απλώς ιδέες για το πώς θα είναι η ταινία, αλλά το γράψιμο του σεναρίου ήταν συνδεδεμένο με την προσωπικότητα των ηθοποιών. Ήθε-

λα να ασχοληθώ μαζί τους και γι' αυτό οι χαρακτήρες έπρεπε να είναι κοντά σε αυτούς. Όλοι γνωριζόμασταν μεταξύ μας από το θέατρο. Ζήσαμε πολλά πράγματα μαζί και μάλιστα πολλά από όσα συμβαίνουν στην ταινία έχουν προϋπάρξει και στην πραγματικότητα.

Στο τέλος της ταινίας δεν υπάρχει σαφής αναφορά για την εξέλιξη της ιστορίας. Τι θα θέλατε να φανταστούμε;

Θα ήθελα, απλώς, να φανταστείτε ό,τι θέλετε. Είναι σημαντικό για μένα το ότι η ταινία «παραμένει» ανοιχτή. Προσωπικά, έχω την αίσθηση ότι θα υπάρξει μια αισιόδοξη τροπή για πράγματα, γεγονός το οποίο δεν συμμερίζονται πολλοί θεατές, οι οποίοι μου είπαν ότι η κατάσταση θα παραμείνει απελπιστική και δεν είναι καθόλου αισιόδοξοι. Για μένα, αυτοί οι τέσσερις άνθρωποι που περπατούν μαζί στην παραλία, στο τέλος της ταινίας, γνωρίζουν ότι έχουν μια ελπίδα να συνδεθούν με ένα θετικό τρόπο.

Πόσο διαφορετική πιστεύετε ότι θα ήταν η ταινία σας, εάν δεν είχε προηγηθεί η πολύχρονη ενασχόλησή σας με το θέατρο;

Νομίζω ότι δεν θα είχα κάνει την ταινία, γιατί πολλά από τα πράγματα που έβαλα σε αυτήν προέρχονται από την θεατρική μου εμπειρία. Αυτό που έκανα στην ταινία το κάνω και στο θέατρο. Γράφω ένα μεγάλο κομμάτι του έργου και ξεκινάμε πρόβες. Κατά τη διάρκεια των πρόβων, εγώ συνεχίζω το γράψιμο. Εάν λοιπόν δεν είχα αυτή την τεχνική από το θέατρο, δεν θα γινόταν η ταινία με τον τρόπο που έγινε. Αυτός ο τρόπος δουλειάς είναι πιο αυθόρμητος, παρά τους κινδύνους που μπορεί να κρύβει.

Ποιοι σημαντικοί για εσάς είναι οι διάλογοι ή οι σιωπές των πρωταγωνιστών;

Προσπαθώ να μειώσω στο ελάχιστο δυνατό τους διάлогους. Πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικοί, αλλά μετράνε εξίσου τα βλέμματα, οι ήχοι, οι σιωπές, οι κινήσεις, το άγγιγμα. Θα ήθελα, πραγματικά, να καταφέρω να φτάσω σε τέτοιο σημείο, ώστε να κάνω μια ταινία χωρίς καθόλου διάλογο, παρόλο που κάτι τέτοιο είναι πολύ δύσκολο.

Συνέντευξη: Άρης Καβατζίκης

Francisco Villa-Lobos παραγωγός της ταινίας

Το μπάτζετ της ταινίας ήταν μικρό. Πιστεύετε ότι θα βλέπαμε μια πιο ενδιαφέρουσα ταινία, εάν τα χρήματα ήταν περισσότερα;

Πιστεύω ακριβώς το αντίθετο. Όσο λιγότερα είναι τα χρήματα, τόσο καλύτερες ταινίες φτιάχνονται. Η αρχική χρηματοδότηση που πήραμε ήταν για ένα φιλμ μικρού μήκους και μετά αποφασίσαμε ότι θέλουμε να κάνουμε μια μεγάλη μήκους ταινία, με τα ίδια χρήματα. Δεν είχαμε να δώσουμε λογαριασμό σε κανέναν, δεν υπήρχαν συμφέροντα, ούτε πίεση χρόνου για να κάνουμε την ταινία· γι' αυτό κάναμε ό,τι καλύτερο μπορούσαμε. Σαφώς και χρειάζονται χρήματα για να γίνει ένα φιλμ, αλλά δεν είναι αυτό το σημαντικό. Το σημαντικότερο είναι η ενέργεια.

ΕΚΤΑΚΤΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

16 χρόνια αλκοόλ / 16 years of alcohol

του Richard Jobson (M. Βρετανία, 2003)

Η ταινία αφηγείται την ιστορία του νεαρού ήρωα Φρανκ, ο οποίος πρέπει να αγωνιστεί στη ζωή του εναντίον του αλκοόλ και της δυσχερούς και δισταγμένης προσωπικής σχέσης με τον πατέρα του: ο τελευταίος μέθυσος, γυναικάς και απορριπτικός έχει δικάσει τον γιο του ανάμεσα στην επιθυμία για σταθερότητα από τη μια και το μίσος με την αίσθηση προδοσίας από την άλλη. Ο μονόδρομος προς το αλκοόλ και τη βία που αναπόφευκτα ακολουθεί τον οδηγεί σε επικίνδυνες κατευθύνσεις και μοναδική του σανίδα σωτηρίας αποδεικνύεται με το χρόνο η θετική επιρροή μιας γυναίκας. Κοντά της ανακαλύπτει σιγά σιγά την πιθανότητα ύπαρξης μιας πιο φυσιολογικής και σταθερής ζωής. Παρά ταύτα, το παρελθόν είναι δύσκολο να σβηστεί, οι παλιές παρέες του είναι παρούσες και απειλούν να τον παρασύρουν ανά πάσα στιγμή, ενώ οι φόβοι, οι πληγές και οι παρορμήσεις του τον βασανίζουν αέναα. Ο Richard Jobson ταξιδεύει το θεατή στο εσωτερικό του κεντρικού χαρακτήρα του. Με voice-over αφήγηση φωτίζει το συναίσθημα και τις σκέψεις του και μετατρέπει την υποκειμενική του εμπειρία σε κοινή. Με ποιητική γραφή ο σκηνοθέτης αποδίδει την ψυχική αποδόμηση και τη μοναξιά που βιώνει ένας άνθρωπος εξαρτημένος από το ποτό.

“Ο κεντρικός χαρακτήρας είναι εμπνευσμένος από το δικό μου χαρακτήρα και του αδελφού μου. Ο θάνατός του λειτούργησε ως κάθαρση μέσα μου και μου έδωσε το κουράγιο να γυρίσω την ταινία. Μάλιστα, έκανα κάποια συζήτηση με τον Wong Kar-wai, ο οποίος ήταν αυτός που μου πρότεινε να κάνω την αφήγηση σε πρώτο πρόσωπο.”

Richard Jobson

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου,
OLYMPION RENAULT, 00:30

Οι εκδόσεις του φεστιβάλ

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

MICHAEL SNOW
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ
FILM TRIBUTE

La Region Centrale

«Αυτή η νέα, τρίωρη ταινία του καναδού Μάικλ Σνόου είναι ένα εντυπωσιακό κινηματογραφικό μνημείο. Χωρίς σωματική δράση και χωρίς καν την ανθρώπινη παρουσία, η ταινία είναι ένα παιχνίδι με τη φύση και τη μηχανή, το οποίο αμφισβητεί την αντίληψή μας και τις νοητικές μας συνήθειες, κι από πολλές απόψεις καθιστά ετοιμοθάνατο τον υπάρχοντα κινηματογράφο: τις τελευταίες ταινίες των Φελίνι, Μπουνιουέλ, Κιούμπρικ κ.ά. Για το La région centrale, ο Σνόου παρήγγειλε έναν ειδικό μηχανισμό που επιτρέπει στην κάμερα να κινείται προς κάθε κατεύθυνση: οριζόντια, κάθετα, πλάγια και σπειροειδώς. Η ταινία είναι μια συνεχής κίνηση στο χώρο. Κάθε τόσο παρεμβάλλεται το Χ, που μας επιτρέπει να κρατηθούμε από μια σταθερή πραγματικότητα.»

Louis Marcorelles, "Le Monde",
Paris 28/9/72

"This new, 3-hour film by the Canadian Michael Snow is an extraordinary cinematic monument. No physical action, not even the presence of a man, a fabulous game with nature and machine which puts into question our perceptions, our mental habits, and in many respects renders moribund existing cinema: the latest Fellini, Bunuel, Kubrick, etc. For La région centrale, Snow had a special camera apparatus constructed by a technician in Montreal, an apparatus capable of moving in all directions: horizontally, vertically, laterally or in a spiral. The film is one continuous movement across space, intercutting occasionally the X serving as a point of reference and permitting one to take hold of stable reality"

Louis Marcorelles, "Le Monde",
Paris 28/9/72

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI CINEMA MUSEUM
28.11.2003, 17:00

ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Yellowknife

του Ροντρίγκε Τζιν (Καναδάς, 2002)

Ο Μαξ και η Λίντα δραπετεύουν προς την κατεύθυνση του βορειοδυτικού Καναδά. Στο δρόμο που τους οδηγεί από το Μόνκτον στο Γιέλο-ουνάιφ, γνωρίζονται με δύο δίδυμους στριπτιζέρ και με τη Μαρλέν, μια ξεπεσμένη τραγουδίστρια νυχτερινού κέντρου, που συνοδεύεται από τον μάνατζέρ της, Τζόνι. Ανάμεσα σ' αυτές τις περιπλανώμενες ψυχές πλέκονται εύθραυστες σχέσεις.

Διεθνής Επιλογή - Π. Ζάννας, 19:30

Extrano

του Σαντιάγο Λόζα (Αργεντινή, 2002)

Ο Άξελ είναι γύρω στα 40, γιατρός, ο οποίος, όμως, δεν εξασκεί πια το επάγγελμά του. Μια μέρα, γνωρίζει μια νέα κοπέλα η οποία είναι έγκυος. Μεταξύ τους δημιουργείται μια σχέση, ένα είδος αγάπης, και ζουν μαζί, σαν δυο ναυαγοί που κρατιούνται ο ένας από τον άλλον.

Διεθνής Επιλογή - Π. Ζάννας, 19:30

Χωρίς τον Οτάρ / Since Otar left

της Τζούλι Μπερτουσέλι (Γαλλία, 2003)

Ένα ψέμα για την αγάπη αλλάζει τη ζωή τριών γυναικών από τρεις διαφορετικές γενιές στη σημερινή Γεωργία.

Διεθνής Επιλογή - Cine Tzon Κασσάβρης, 15:30

Το δειλινό / Gagooman

του Μοχάμεντ Ρασούλοφ (Ιράν, 2002)

Το 1998, ένας άντρας που εκτίει την ποινή του σε φυλακή του βορειοδυτικού Ιράν, παντρεύεται μια φυλακισμένη. Κάνουν μαζί ένα παιδί και, μετά από λίγο καιρό, στη γυναίκα δίνεται χάρη. Μερικούς μήνες αργότερα, αποφυλακίζεται και ο άντρας, και οι τρεις τους ξεκινούν μια νέα ζωή έξω από τη φυλακή.

Διεθνής Επιλογή - Cine Tzon Κασσάβρης, 13:00

Η κουκουβάγια / Fukuro

του Κανέτο Σίντο (Ιαπωνία, 2003)

Σε μια εγκαταλειμμένη πόλη στον έρημο βορρά της Ιαπωνίας, η Γιούμι και η 17χρονη κόρη

της, Ερίκο, ζουν μόνες. Πριν χρόνια, η πολίχνη αριθμούσε 20 οικογένειες. Η γη, όμως, ήταν άγονη, και οι κάτοικοι σιγά σιγά έφυγαν. Η Γιούμι παρέμεινε, ακόμη κι όταν ο άντρας της έφυγε να πάει να βρει δουλειά στην πόλη. Όταν ξεκινούν έργα σ' ένα γειτονικό φράγμα, οι εργάτες έρχονται να επισκεφθούν τις δύο γυναίκες.

Διεθνής Επιλογή - Cine Tzon Κασσάβρης, 23:00

Ράζα / Raja

του Ζακ Ντουαγιόν (Γαλλία, 2003)

Ο Φρεντερίκ είναι ένας μεσήλικας Γάλλος ο οποίος ζει σε μια πολυτελή έπαυλη στο Μαρόκο, γευόμενος όλα τα προνόμια της καταγωγής του. Του αρέσει να επιβλέπει τους εργάτες που δουλεύουν στους κήπους που περιβάλλουν την έπαυλη. Ανάμεσά τους, ο Φρεντερίκ ξεχωρίζει μια μέρα μια ζωηρή κοπέλα, τη Ράζα, την οποία και αποφασίζει να κάνει δικιά του.

Διεθνής Επιλογή - Π. Ζάννας, 14:30

Η πιο λυπητερή μουσική στον κόσμο The saddest music in the world

του Γκάι Μάντιν (Καναδάς, 2003)

1933: η περίοδος του οικονομικού κραχ βρίσκεται στα πιο σκοτεινά του βάθη. Όταν ο αποτυχημένος ιμπρεσάριος του Μπρόντγουεϊ Τσέστερ Χαντ και η φίλη του, Ναρίσσα, που πάσχει από αμνησία, επιστρέφουν στο Ουίνιπεγκ, τη γενέθλια πόλη του Τσέστερ, βρίσκονται μπλεγμένοι σε μια ακανθώδη οικογενειακή επανασύνδεση και σ' έναν χαοτικό διαγωνισμό που έχει οργανώσει το τοπικό ζυθοποιείο με θέμα την πιο λυπητερή μουσική του κόσμου.

Διεθνής Επιλογή - Π. Ζάννας, 00:00

Σπς πέντε το απόγευμα / Panje asr της Σαμίρα Μαχμαλμπάφ (Γαλλία/Ιράν, 2003)

Μετά την πτώση των Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν, επιτράπηκε ξανά στα κορίτσια να πάνε σχολείο. Αλλά ο συντηρητικός πατέρας της Νοκρέ επιμένει στην πεποίθησή του ότι τα κορίτσια δεν πρέπει να μορφώνονται. Παρ' όλα αυτά, επιτρέπει στην κόρη του να πάει στο θρησκευτικό σχολείο. Κάθε πρωί, λοιπόν, η Νοκρέ ξεκινάει, προσποιούμενη

Εύθραυστες σχέσεις

ότι υπακούει στις επιθυμίες του πατέρα της. Μάλιστα, όμως, εκείνος την αφήνει στο σχολείο, εκείνη βγάζει τα παπούτσια της, φοράει ψηλοτάκουνα παπούτσια και πάει στο κανονικό σχολείο.

Διεθνής Επιλογή - Π. Ζάννας, 17:00

Εικοσιεννιά φοίνικες / Twentynine palms

του Μπρούνο Ντιμόντ (Γερμανία/Γαλλία, 2003)

Οι δύο πρωταγωνιστές ξεκινούν από το Λονδίνο για το εθνικό πάρκο του Twentynine Palms. Ο Ντέιβιντ είναι ένας χαλαρός και αδαής φορως Αμερικάνος, ενώ η συνταξιδιώτισσά του, Κάτια, έχει πιο απρόβλεπτη συμπεριφορά, και συχνά την πιάνει κατάθλιψη. Ο Ντέιβιντ μιλάει μόνο αγγλικά, και η Κάτια μόνο γαλλικά. Κατά τη διάρκεια της πορείας, επικοινωνούν μέσα από το σεξ...

Διεθνής Επιλογή - Π. Ζάννας, 22:00

Παλιοί πονηροί καιροί

Polissons et galipettes

του Μισέλ Ρεϊλά (Γαλλία, 2002)

Από τις πρώτες κιόλας μέρες του βωβού κινηματογράφου, η κάμερα υπήρξε το τέλειο ηδονοβλαπτικό εργαλείο. Το ανειδίκευτο και κρυφό αυτό στοιχείο παραγωγής ερωτικών ταινιών δημιουργήθηκε πολύ νωρίς. Οι ταινίες γυριζόνταν πολύ πρόχειρα, μέσα σ' ένα απόγευμα, μεταξύ φίλων και με τις πόρνες της γειτονιάς να βοηθούν γεμερικά σεντς. Φυσικά, όλοι οι εμπλεκόμενοι ήθελαν να παραμείνουν ανώνυμοι, κι έτσι σήμερα είναι αδύνατον να πούμε ποιοι παίζουν ή ποιοι ήταν οι σκηνοθέτες.

Διεθνής Επιλογή - Π. Ζάννας, 22:00

Την εποχή του πρώτου Κινγκ Κονγκ

1933, έσχατο σημείο του οικονομικού κραχ. Στο Ουίνιπεγκ διεξάγεται ένας διαγωνισμός με ζητούμενο την πιο λυπητερή μουσική στον κόσμο. Με αυτό το καταθλιπτικό φόντο εκτυλίσσεται μια ιστορία αναμόχλευσης τραυμάτων του παρελθόντος μεταξύ του Τσέστερ Χαντ, ενός αποτυχημένου ιμπρεσάριου του Μπρόντγουεϊ, και της Λαϊδης Πορτ-Χάντλι, διευθύντριας του ζυθοποιείου που διοργανώνει τον διαγωνισμό.

Η πιο λυπητερή μουσική στον κόσμο είναι η ρετρό αναπόληση μιας «ασπρόμαυρης» εποχής από τον Γκάι Μάντιν. Άρα; «Ήθελα να δείχνει αναλόγως φθαρμένη. Λατρεύω τις ταινίες εκείνης της εποχής, αλλά όχι τον τρόπο με τον οποίο υπόκεινται ψηφιακή επεξεργασία προτού κυκλοφορήσουν σε DVD. Προτιμώ την φθορά και τα σημάδια από το πέρασμα του χρόνου. Για παράδειγμα, πιστεύω ότι η επεξεργασμένη εκδοχή του Πολίτη Κέν είναι υπερβολικά φωτεινή στα σημεία που θα έ-

πρεπε να έχει μια νουάρ όψη.»

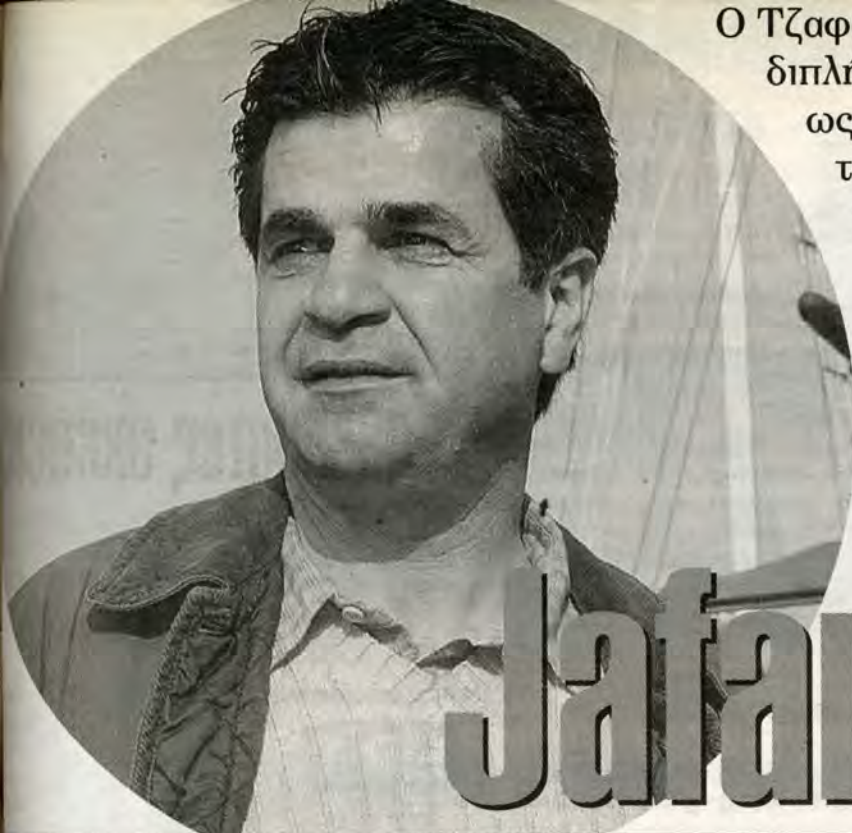
Γιατί όμως η ιστορία του λαμβάνει χώρα συγκεκριμένα το 1933; Ίσως να παίζει κάποιον ρόλο ότι αυτή είναι η χρονιά δημιουργίας του Κινγκ Κονγκ, εκ των αγαπημένων ταινιών του Μάντιν. Εξάλλου οι τίτλοι αρχής των δύο ταινιών παρουσιάζουν κάποιες ομοιότητες. «Το 1933 αποτελεί μια μαγική χρονιά για μένα. Πολλά εντυπωσιακά πράγματα συνέβησαν, ενώ κι ο Κινγκ Κονγκ αποτελεί τεράστιο κομμάτι της προσωπικής μου μυθολογίας.»

Τη νοσταλγική του διάθεση αναμφισβήτητα ενίσχυσε και η Ιζαμπέλα Ροσελίνι. «Θυμίζει τη μητέρα της

(σ.σ. την Ίνγκριντ Μπεργκμαν) όχι μόνο στην όψη αλλά και στην φωνή. Επίσης νιώθω ότι μιλάμε την ίδια γλώσσα. Η Ιζαμπέλα μου είπε ότι το low-budget στιλ μου της έμεινε τα πρώιμα νεορεαλιστικά φιλμ του πατέρα της, Ρομπέρτο Ροσελίνι.»

Ο Μάντιν πάντως ήθελε να δώσει και μια μυθολογική αίσθηση στο φιλμ. Σκοπός του, να διορθώσει τη στάση των Καναδών απέναντι στην ιστορία τους. «Οι Αμερικάνοι πάντα συνήθιζαν να διασκεδάζουν με την ύπαρξη υπεράνθρωπων ηρώων στο ιστορικό παρελθόν τους, ενώ οι Καναδοί χρησιμοποιούν τα κιόλια από την άλλη πλευρά τους. Οι δικοί μας Πολ Μπάνιαν (σ.σ. γιγαντόσωμος ήρωας-θρύλος των Αμερικάνων) είναι μια σταλιά. Είναι τρομερό!»

Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Σαμαράς

Ο Τζαφάρ Παναχί δίνει το παρών στο φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης με διπλή ιδιότητα: αφενός ως μέλος της κριτικής επιτροπής, αφετέρου ως σκηνοθέτης της ταινίας *Κόκκινο Χρυσάφι*, που περιλαμβάνεται στη Διεθνή Επιλογή των Νέων Οριζόντων. Στη συνέντευξη τύπου που παραχώρησε αποδείχτηκε κάτι παραπάνω από χειμαρρώδης, καλύπτοντας σχεδόν κάθε πτυχή του πλαισίου στο οποίο δημιουργεί.

Jafar Panahi

Προβλήματα και ευκαιρίες για το σινεμά στο Ιράν

Κόκκινο Χρυσάφι παρακολουθεί την πορεία ενός φτωχού πιτσαδόρου από την φιλήσυχη καθημερινότητα μέχρι την έλξη που θα του προσφέρουν τα καπιταλιστικά αγαθά, κι από εκεί οδηγείται στο έγκλημα και στην αυτοκτονία.

ΠΑΝΑΧΙ ΚΑΙ ΚΙΑΡΟΣΤΑΜΙ

Μια φορά ο Παναχί συνεργάζεται με τον Αμπάς Κιαροστάμι, με το δημιουργό της *Γεύσης του Κερασίου* γράφει το σενάριο. Πώς συνυπάρχουν όμως δύο καλές τέχνες αρκετά διαφορετικοί;

«Είναι απόλυτα φυσιολογικό να υπάρχουν διαφορές μεταξύ μου και του Αμπάς Κιαροστάμι. Αυτό νομίζω ότι αποτελεί την ελαστικότητα του ιρανικού κινηματογράφου, ο οποίος στα τελευταία δέκα-δώδεκα χρόνια έχει αναδειχθεί σε διεθνές επίπεδο. Εν μέρει αυτό οφείλεται και στους νέους δημιουργούς που αναδεικνύονται από εποχή σε εποχή. Η συγγενισία μου με τον Κιαροστάμι νομίζω ότι αποτελεί μια αφορμή της καλής πρόθεσης και των δυο μας.»

ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ

Το έργο του Παναχί, ως άρρηκτα συνδεδεμένο με την περσική ατμόσφαιρα, θα ήταν αναμενόμενο να πολεμηθεί ακόμα περισσότερο μετά τις αρνητικές εξελίξεις των τελευταίων δύο χρόνων στο Ιράν.

«Οι δυσχέρειες υπήρχαν πάντα στην χώρα μου, όχι μόνο τα τελευταία δυο χρόνια, αλλά συνεχώς. Καμιά φορά, κάτω από περιεργές συνθήκες ελευθερώνεται η προβολή κάποιων ταινιών. Αλλά αυτές οι συνθήκες δεν είναι θεμελιώδεις έτσι ώστε επιτρέπουν την απελευθέρωση της προβολής και της κυκλοφορίας των δημιουργιών. Τα τελευταία δύο χρόνια επιβάλλονται πιο αυστηρές καταστάσεις και συνθήκες για την προβολή ταινιών και για την εργασία μας. Δυστυχώς μέχρι σήμερα η ταινία *Ο Κύκλος* δεν έχει προβληθεί στο Ιράν. Αλλά και η προβολή της ταινίας *Κόκκινο Χρυσάφι* δεν έχει ελπίδα ακόμα. Ωστόσο, σε προσωπικό επίπεδο δεν ακούω αυτές τις δυσχέρειες. Ακόμα κι αν δεν επιτρέπεται η προβολή κάποιων ταινιών μου αυτό δε με αποθαρρύνει να δουλέψω σε νέες δημιουργίες, σε συνεχή δημιουργία.»

ΤΑΙΝΙΕΣ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Το καθεστώς θέλοντας να ισοπεδώνουν τις αντιλήψεις του κοινού ωθούνται σε μία δικτατορική συμπεριφορά. Εξαναγκάζονται να κάνουν κάτι κάτω από αυτές τις συνθήκες δε μπορούν να συνεχίσουν οποιαδήποτε δημιουργία και με αυτήν την έννοια επιβάλλουν κυρώσεις. Σε αυτές τις συνθήκες δεν επιτρέπει να γίνει ένας πολιτικός σκηνοθέτης. Οι δικές μου δημιουργίες είναι κατεχοχίν κοινωνικές. Το καθεστώς φοβάται αυτού του είδους τις δημιουργίες αλλά και την προ-

βολή κοινωνικών θεμάτων. Οποσδήποτε οι ρίζες όλων των κοινωνικών προβλημάτων βρίσκονται συμπεριλαμβανόμενες και πολιτικές διαστάσεις κι αυτό φαίνεται ότι δεν είναι αρεστό σε πολλούς. Το γεγονός ότι τονίζω πως δεν είμαι πολιτικός δημιουργός, δε σημαίνει ότι δεν αναφέρομαι και στις πολιτικές προεκτάσεις των κοινωνικών προβλημάτων. Δε προσπαθώ να προβάλλω τρόπους επίλυσης των προβλημάτων. Αντιθέτως παρουσιάζω τα ίδια προβλήματα τα οποία είναι προεκτάσεις των πολιτικών που ακολουθούνται. Δυστυχώς, σε αυτές τις συνθήκες, ό,τι αντιτίθεται των αντιλήψεων των καθεστωτικών τους βρίσκει αντίθετους και πολέμιους.»

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η θεματική του *Κόκκινου Χρυσάφι* αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της σύνδεσης πολιτικών-κοινωνικών προβλημάτων. Ο Παναχί δίνει τη δική του ερμηνεία:

«Όταν εφαρμόζεται λανθασμένη οικονομική πολιτική κι όταν οξύνονται οι οικονομικές δυσχέρειες ενός λαού ωθείται το κράτος, η πολιτεία, σε παρορμητικές κινήσεις. Αυτό προκαλεί και δημιουργία διαφορετικών τάξεων με μεγάλη απόσταση μεταξύ τους, από την άποψη της οικονομικής ισχύος. Το αποτέλεσμα αυτών των πολιτικών ήταν να εξαφανιστεί ουσιαστικά η μεσαία τάξη από τη χώρα. Τώρα υ-

“Τα κλειστά συστήματα διακυβέρνησης απ’ έξω φαίνονται πιο σκληρά. Όταν τα ζεις είναι εύκολο να βρεις τρόπους ελιγμών και να δημιουργήσεις συνθήκες για τις δικές σου εκφράσεις.”

πάρχουν δύο οικονομικές τάξεις: μία με μεγάλη δυσχέρεια και μία με υπερβολικά μεγάλη ευχέρεια. Σε αυτές τις συνθήκες ο πληθυσμός που υποφέρει οικονομικά είναι πολύ μεγαλύτερος από εκείνον που έχει άνεση.»

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

Η διαρκής ενασχόληση με κοινωνικές ιστορίες θα μπορούσε να σημαίνει τον κίνδυνο της επανάληψης. Σε αυτό το ζήτημα όμως ο ιρανός δημιουργός είναι απόλυτος:

«Αν επαναληφθώ σε μία ταινία τότε θα είναι το τέλος της κινηματογραφικής μου καριέρας. Έχω τη δυνατότητα να δημιουργήσω μία-δύο ταινίες το χρόνο αλλά το αποφεύγω. Δημιουργώ μια ταινία περίπου κάθε τρία χρόνια. Αν είναι μικρότερη η χρονική απόσταση νομίζω ότι η ταινία θα ακολουθεί την άλλη κι αυτό σημαίνει επανάληψη. Η διαφορετικότητα των ταινιών μου έγκειται στην υπομονή μου να επεξεργαστώ νέα θεματολογία ώστε να μπορέσω μετά από εύλογο χρονικό διάστημα, να δημιουργήσω νέα ταινία. Πράγματι υποφέρουμε από την υπερβολική λογοκρισία στην χώρα μας. Το πιο επικίνδυνο όμως είναι να φτάσω στο σημείο, φοβούμενος τις κυρώσεις, να λογοκρίνω τον εαυτό μου. Τότε δεν θα έχω να αναδείξω τίποτα. Το ευτύχημα είναι ότι υπάρχει ένα μικρό μέρος του ελεύθερου τύπου στο Ιράν, το οποίο μου έχει συγγενιστεί κι έχω καταφέρει να εκμεταλλευτώ κάποιες στιγμές για τη δημιουργία νέας ταινίας. Τα κλειστά συστήματα διακυβέρνησης απ’ έξω φαίνονται πιο σκληρά. Όταν τα ζεις είναι εύκολο να βρεις τρόπους ελιγμών και να δημιουργήσεις συνθήκες για τις δικές σου εκφράσεις.»

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ

Αυτό θα μπορούσε να έχει τελική κατάληξη μια επανάσταση; Ο Παναχί δεν εκφράζει την πίστη του σε αυτήν τη μορφή διεκδίκησης:

«Στην ουσία επανάσταση σημαίνει εξουδετέρωση κάποιων ανθρώπων και νομίζω ότι ο ιρανικός λαός δεν επιθυμεί κάτι τέτοιο. Πιστεύει περισσότερο στη συνύπαρξη αντίθετων απόψεων, δημοκρατικά και ειρηνικά. Αν αυτό δεν επιτευχθεί μέσω ομαλών συνθηκών, οποσδήποτε θα φτάσουν σε μια επαναστατική συμπεριφορά. Πάντως, μετά από σχεδόν 120 χρόνια εμπειρίας του ιρανικού λαού για την επίτευξη της δημοκρατίας, νομίζω ότι έχουν αποκτήσει την εμπειρία ότι οι επαναστατικές κινητοποιήσεις δεν επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ο περισσότερος κόσμος επιθυμεί δημοκρατικές εκλογές. Ελπίζω ότι αυτό θα συμβεί με ομαλές διαδικασίες. Είμαι αναγκασμένος να ελπίζω στο καλύτερο μέλλον της πατρίδας μου, δεδομένου ότι η ελπίδα δίνει κι ένα ναύαγμα για καλύτερη ζωή. Είμαι σίγουρος ότι ο ιρανικός λαός θα πετύχει αυτό που στοχεύει.»

Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Σαμαράς

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ 7

Η ΕΡΤ
ΣΤΗΡΙΖΕΙ
ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

MOVIES

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

www.ert.gr

One Latencia

Dewar's
Always True Cinema
Expressions

44^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης

21-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003 # www.filmfestival.gr

Τα φώτα σβήνουν...
και ξαφνικά
ένας μαγικός κόσμος ζωντανεύει
μπροστά στα μάτια σας.

**Αληθινές συγκινήσεις
μεγάλου μήκους!**

Κάθε ταινία
και μία ξεχωριστή ιστορία.
Κάθε ιστορία
και μία αληθινή δημιουργία
γεμάτη μαγεία.
Τη μαγεία του κινηματογράφου...
Ζήστε κι εσείς
τη μαγεία του κινηματογράφου
συντροφιά με το Dewar's.

Ο ΛΕΓΕΣ DEWAR'S, WHITE LABEL ΚΑΙ Ο HIGHLANDER ΕΙΝΑΙ ΕΓΓΗΓΙΑ ΚΑΤΑΓΕΓΜΕΝΑ.

MAGNET DESIGN SYSTEMS

www.dewars.gr

Χ Ο Ρ Η Γ Ο Σ Β Ρ Α Β Ε Ι Ω Ν Κ Ο Ι Ν Ο Υ

Απολαύστε υπεύθυνα

Μεταμφιεσμένη γυναίκα

του Κώστα Αριστόπουλου (Ελλάδα, 2003)

Μια ηθοποιός απομονώνεται σε ένα ξενοδοχείο της Βενετίας για να μελετήσει τη «Δεσποινίδα Τζούλια» του Αύγουστου Στρίντμπεργκ, που θα παιχτεί για πρώτη φορά. Κατά τη διαδικασία προσέγγισης του ρόλου, η ζωή της αρχίζει να περιπλέκεται: η ηθοποιός, ασυναίσθητα, προβάλλει κομμάτια του έργου σε όσους συναντά. Η σκληρότητα του ρόλου αφήνει να διαφανεί η ευαισθησία της και την οδηγεί σε εσωτερικές και συχνά οδυνηρές αναζητήσεις. Το θέατρο, ο κινηματογράφος και η ζωή σε μια ταινία για τη γυναίκα ψυχοσύνθεση και την εσωτερικότητα της τέχνης. Η *Μεταμφιεσμένη γυναίκα* εξετάζει τη συχνά σκληρή διαλεκτική σχέση που αναπτύσσεται τόσο μεταξύ των τεχνών όσο και κυρίως μεταξύ της Τέχνης και της Ζωής. Πρόκειται για το τρίτο φιλμ του σκηνοθέτη Κώστα Αριστόπουλου, ο οποίος έχει εργαστεί, πέρα από τον κινηματογράφο, στο θέατρο, την τηλεόραση και την όπερα.

Ο ρόλος μιας ηθοποιού στη «Δεσποινίδα Τζούλια» αναστατώνει εκ βάθρων τη ζωή της

Γ.Π.

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, OLYMPION RENAULT, 22:30

Επικοινωνώντας με τον Στρίντμπεργκ...

Κώστας Αριστόπουλος, σεναριογράφος και σκηνοθέτης της ταινίας

Πώς ξεκίνησε η ιδέα για την ταινία; Γιατί επιλέξατε το συγκεκριμένο έργο;

Η επιλογή του έργου μπορεί να είναι θέμα υλικού, που μπορεί να έχει ένας κινηματογραφιστής, όταν συναντά ένα βιβλίο ή ένα θεατρικό έργο που επικοινωνεί μαζί του. Αυτή λοιπόν η επικοινωνία ήταν η επικοινωνία του υλικού με το έργο του Στρίντμπεργκ. Επίσης, θα ήθελα να πω πως το έργο του Στρίντμπεργκ είναι έργο με θέμα τη διαμάχη του άνδρα με τη γυναίκα και τη διαμάχη της πάλης των τάξεων. Αυτό που με ενδιέφερε είναι στην ανδροκρατούμενη, σε μεγάλο βαθμό, γραφή του Στρίντμπεργκ, να αντιτάξω τη ματιά της γυναίκας προς το άλλο φύλλο.

Έχετε ξεκινήσει την πορεία σας από το θέατρο...

Πριν από αυτό, όμως, έχω σπουδάσει κινηματογράφο στη Θεσσαλονίκη, ως θεατής. Έχω δει όλες τις πρωινές ταινίες στην Αίγλη, τον Ορφέα, όλες αυτές τις υπέροχες ταινίες. Θυμάμαι τα πέντε καλοκαιρινά σινεμά της πλατείας Αριστοτέλους... Αυτή είναι η πρώτη και μεγάλη σχολή. Έτσι, η πρώτη μου γνώση, το πρώτο μου υλικό, είναι ο κινηματογράφος. Επειδή, όμως, πάντα πίστευα πως για να επικοινωνήσεις με τον ηθοποιό πρέπει να ξέρεις τις δυσκολίες που έχει να αντιμετωπίσει. Έτσι, σπούδασα θέατρο δίπλα στον Κάρλο Κουν.

Ασχολείστε ιδιαίτερα με την τηλεόραση, το θέατρο και την όπερα, όμως η κινηματογραφική σας παραγωγή είναι κατά πολύ μικρότερη-μόλις τρεις μεγάλου μήκους ταινίες σε 30 χρόνια. Πού οφείλεται αυτό;

Αντιμετώπισα το θέατρο, την τηλεόραση, και τον κινηματογράφο και-εν μέρει-την όπερα με την ίδια ισορροπία και τον ίδιο σεβασμό. Ότι διακονείς στην Τέχνη, πρέπει να το διακονείς με την ίδια προσήλωση. Δεν αισθάνθηκα ελλιπής. Είχα ένα μεγάλο κέρδος από αυτόν τον πολυεδρισμό. Όσον αφορά στον κινηματογράφο, που είναι η κρυφή μου πολυτέλεια -κι αυτό δεν σημαίνει μεγάλο προϋπολογισμό- είναι πιο πολύ το άλλοθι στις ενοχές που μπορεί να έχω. Και κάτι άκομα: δε φιλοδόκησα ποτέ να με γράψει η ιστορία. Πιστεύω ότι αν στην ποίηση, για παράδειγμα, ο Μανώλης Αναγνωστάκης είναι ένας μεγάλος ποιητής, δεν σημαίνει πως, επειδή έγραψε λίγες ποιητικές συλλογές είναι λιγότερο αξιος από τον Ρίτσο, που ήταν πολυγραφότατος. Εξ' άλλου, τα κορυφαία έργα στον κινηματογράφο είναι μία ή δύο ταινίες σε κάθε σκηνοθέτη. Κατά συνέπεια, αυτός ήταν ο λόγος της απουσίας μου. Όμως, σας υπόσχομαι να κάνω πάλι ταινία πάρα πολύ γρήγορα...

Συνέντευξη: Γιάννης Παλαβός

Μαρία Κουμπάνη, ηθοποιός

Ποια ήταν η σχέση σας με το κλασικό έργο του Αύγουστου Στρίντμπεργκ πριν από τη συμμετοχή σας στην ταινία και πώς το αντιμετωπίζετε τώρα;

Η «Δεσποινίδα Τζούλια» είναι το αγαπημένο έργο των κοριτσιών στις θεατρικές σχολές. Στο θέατρο Τέχνης, όταν ο δάσκαλός μου, ο κ. Λαζάνης, ήταν να επιλέξει για τον πρώτο ρόλο εμένα ή μια άλλη κοπέλα, και τελικά, τον έδωσε στην άλλη, είχα στενοχωρηθεί πάρα πολύ. Ήταν ένα κρυφό ραντεβού που είχα δώσει μ' αυτό το έργο και κάποια στιγμή, με την ταινία, έγινε η συνάντηση που ήθελα. Ήταν μια επιθυμία από παλιά.

Ανάμεσα στα ζητήματα που θίγονται στην ταινία είναι και η έντονη σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα σ' ένα κείμενο, σ' ένα χαρακτήρα, και τον ηθοποιό που τον ενσαρκώνει. Εσείς είχατε στο παρελθόν κάποια ανάλογη εμπειρία με κάποιο ρόλο; Αυτός είναι ο πρώτος μεγάλος ρόλος που κάνω. Το ίδιο το κείμενο εδώ είναι ο οδηγός για τον ηθοποιό. Οι πληροφορίες που δίνει το κείμενο, αλλά και αυτό που δεν γράφει, τα «κρυφά», είναι το υλικό που έχει ένας ηθοποιός για να δουλέψει. Στα γυρίσματα, ανακάλυψα ότι υπήρχε μια ταύτιση ανάμεσα σε μένα και την ηρωίδα. Όταν κάναμε το

γύρισμα την ημέρα που πέθανε η Ζουλί, ανακάλυψα ότι είχα βαθύτατη θλίψη. Ήμουν η μόνη που το έβιωθα από ολόκληρο το συνεργείο. Εκεί αισθάνθηκα μια ταύτιση-όχι εγκεφαλική, αλλά σωματική. Είχα θλίψη, αισθάνθηκα ότι δέθηκα μαζί της.

Ποια ήταν η μεγαλύτερη δυσκολία προσεγγίζοντας το ρόλο σας;

Είχα την τύχη να έχω αρκετό καιρό πιο πριν το σενάριο στα χέρια μου, κι έτσι δούλεψα πολύ μόνη μου. Όσον αφορά στα γυρίσματα, η δυσκολία είναι ότι στην ουσία πρόκειται για τρεις ρόλους σε έναν. Είναι η ηθοποιός που πάει στη Βενετία, η Ζουλί που φαντασιώνεται και η μεταμφιεσμένη γυναίκα. Κάποιες μέρες, ξεκινούσαμε με μια σκηνή ως Τζούλια, μετά ντυνόμουν μεταμφιεσμένη γυναίκα, μετά άλλαζα και πάλι - υπήρχαν μέρες που άλλαζα μέχρι και επτά φορές. Κι εκείνη τη στιγμή δεν είχα χρόνο να σκεφτώ τι είναι αυτό που συμβαίνει. Απλά γινόταν. Όταν τελείωσαν τα γυρίσματα, αισθάνθηκα ότι αυτό το πράγμα με άλλαξε. Κάτι μου έκανε. Αυτή ήταν η πιο μεγάλη δυσκολία που αντιμετώπισα και τα ωράρια βέβαια, αφού ξυπνούσαμε στη Βενετία στις τρεις το πρωί, για να προλάβουμε το φως. Κάποια στιγμή το σώμα μου με απειλούσε. Αλλά όταν κάνεις αυτό που αγαπάς, ανακαλύπτεις ότι η δύναμη που κρύβεις μέσα σου είναι κάτι το τρομερό.

Συνέντευξη: Γιάννης Παλαβός

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Ο Μάριος Αριστόπουλος

μιλά για τη μουσική της ταινίας

[...] Συνήθως στο σινεμά χρησιμοποιούμε συνοδευτικά τη μουσικά σε κάποιες εικόνες, κάποιες σκηνές, για να συνδέσουμε την υπόθεση. Σε αυτήν την ταινία η μουσική έχει πιο πρωταγωνιστικό ρόλο. Υπάρχουν πάρα πολλές σκηνές, σχεδόν οι περισσότερες θα έλεγα, όπου δεν υπάρχει ήχος ή διάλογος, είναι μόνο μουσική και εικόνα. Υπάρχει έντονη η παρουσία της μουσικής. Καταρχάς οι περισσότεροι χαρακτήρες έχουν το βασικό θέμα που τους χαρακτηρίζει και η μουσική πολλές φορές προδίδει ίσως και το θεατή για το τι θα συμβεί. Για παράδειγμα ο κύριος χαρακτήρας της ταινίας που είναι η Ζουλί, έχει το θέμα του πόνου που είναι και το θέμα των τίτλων. Όταν υπάρχει μεταμόρφωση της Ζουλί, μπαίνει πάντα αυτό το θέμα, επομένως ο θεατής ίσως υποσυνείδητα να προετοιμάζεται πως θα συμβεί αυτό. Ή στις δολοφονίες στην ταινία, υπάρχει το ίδιο μουσικό θέμα που μπαίνει ακριβώς πριν αρχίσει αυτή η σκηνή ή καθώς αρχίζει και προδίδει τον θεατή για το τι θα συμβεί.

[...] Είναι η πρώτη ταινία μεγάλου μήκους για την οποία κάνω μουσική. Καθώς σπούδαζω στην Αγγλία, προσπάθησα από φίλους αλλά και καθηγητές μου, κουβεντιάζοντας μαζί τους, να πάρω όση βοήθεια μπορούσα κυρίως για τεχνικά θέματα που δεν ήξερα πώς να τα κάνω.

[...] Η μουσική γράφτηκε αφού είχε τελειώσει η ταινία και είχε γίνει και το τελικό μοντάζ. Είχα κάποιες ιδέες από πριν μιας και ήμουν στα γυρίσματα αλλά η σύνθεση της μουσικής έγινε μέσα σε δεκαπέντε μέρες. Όλη η μουσική γράφτηκε στο Λονδίνο. Είχε έρθει ο πατέρας μου εκεί, και σ' ένα στούντιο που έχω στο σπίτι μου τα ηχογράφησα όλα.

[...] Η μουσική ενώ έχει κάποιες κλασικές βάσεις είναι αρκετά ελεύθερη. Προσπάθησα να μην χρησιμοποιήσω τους κανόνες της κλασικής αρμονίας και να βγει πιο φυσικός ήχος, να έχει πιο προσωπικό ύφος ο χαρακτήρας της μουσικής αλλά σίγουρα έχει επιρροές και αρμονικά και μουσικά έτσι όσον αφορά στο αν είναι μοντέρνα και κλασική νομίζω ότι έχει στοιχεία και από τα δύο.

[...] Σίγουρα είχα μια άλλη σχέση με τον πατέρα μου που σκηνοθέτησε την ταινία απ' ό,τι θα είχα αν συνεργαζόμουν με έναν άλλο σκηνοθέτη. Αλλιώς θα συζητούσα με ένα άλλον σκηνοθέτη κι αλλιώς συζητούσα με τον πατέρα μου. Από τη μια τον ήξερα καλά, μπορούσα να καταλάβω τι θα ήθελε να ακούσει. Έτσι του έπαιξα λίγο ένα θέμα, καταλάβαινα αν αυτό του άρεσε και συνέχιζα ή το άλλαζα τελείως. Από την άλλη ήμουν και λίγο πιο αγχωμένος, δεν ήθελα να τον απογοητεύσω, είχε κάποιες προσδοκίες και δεν ήθελα να αποτύχω. Τελικά νομίζω έμεινε ευχαριστημένος από το αποτέλεσμα.

[...] Θα μου άρεσε να κάνω μουσική και σε μια ταινία άλλου σκηνοθέτη και ναι, μακάρι να μου δοθεί η ευκαιρία να κάνω μουσική σε όλα τα είδη κινηματογράφου σε ταινίες μυθοπλασίας και ντοκιμαντέρ, αλλά και στην τηλεόραση, γιατί όχι;

Συνέντευξη: Αναστασία Γρηγοριάδου

του Νικόλα Σπανού (Ελλάδα, 2003)

Ο Δήμος είναι ένας ιδιόρρυθμος νεαρός. Ζει στην Αθήνα, σ' ένα παλιό νεοκλασικό σπίτι, μαζί με την εξίσου ιδιόρρυθμη γεροντοκόρη θεία του, τη Χαρίκλεια. Εργάζεται επιδιορθώνοντας παπούτσια, όμως περνάει τον περισσότερο καιρό του γυρνώντας με το ποδήλατό του, αμπελοφιλοσοφώντας και αλλάζοντας ερωτικούς συντρόφους. Το χόμπι του Δήμου είναι να... απελευθερώνει τα ψάρια της στέρνας του δημοτικού κήπου και να τα ρίχνει πάλι πίσω στη λίμνη. Η σύλληψή του από την αστυνομία γι' αυτήν την παράνομη πράξη θα οδηγήσει στη γνωριμία του με το Σπύρο, τον αστυνομικό διοικητή της περιοχής. Η γνωριμία τους θ' αναστατώσει τη μίζερη, ασφυκτική ζωή του Σπύρου: ο αστυνομικός θα ερωτευτεί την κολλητή της κοπέλας του Δήμου, τη Ρούλα, θα παρατήρει τη γυναίκα του και θα μετακομίσει στο σπίτι του Δήμου, αλλάζοντας πλήρως ιδέες και τρόπο ζωής. Και σαν μην έφταναν όλα αυτά, στο σπίτι καταφτάνει ο ξενιτεμένος πατέρας του Δήμου, μαζί με τη νέα του σύντροφο και την κόρη της, την οποία θα ερωτευτεί παράφορα ο Δήμος, μπλέκοντας έτσι απίθανα την κατάσταση...

Τα *Τρία πουλάκια* κάθονται, πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του Νικόλα Σπανού, είναι μια ανάλαφρη κωμωδία που χαρακτηρίζεται από μια ιδιαίτερη, sui generis αίσθηση του χιούμορ.

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, ΟΛΥΜΠΙΟΝ RENAULT, 13:00

Μια ιδιότυπη κωμωδία καταστάσεων του Νικόλα Σπανού

Κωμωδία που κρύβει μέσα της πόνο

Νικόλας Σπανός, σκηνοθέτης της ταινίας

Πώς αποφασίσατε να γυρίσετε την ταινία;

Ξεκίνησα να γράφω τα *Τρία πουλάκια* κάθοντάς από μια βαθιά επιθυμία να δω μια ταινία στον κινηματογράφο που δεν είχα δει τα τελευταία χρόνια. Επίσης έψαχνα να βρω ένα ανάλαφρο τρόπο να μιλήσω για σοβαρά θέματα, όπως ο έρωτας, οι ανθρώπινες σχέσεις, η εξουσία, καθώς και για την πόλη που αγαπώ πολύ, την Αθήνα.

Υπογράφετε τόσο το σενάριο όσο και τη σκηνοθεσία της ταινίας. Τι από τα δύο ήταν πιο ενδιαφέρον και τι δύσκολο;

Αδυνατά να ξεχωρίσω το σενάριο από τη σκηνοθεσία, τα θεωρώ αδιάσπαστα μεταξύ τους, επηρεάζουν και καθορίζουν το ένα το άλλο, έχουν και τα δύο ενδιαφέρον αλλά και δυσκολία, τίποτα δεν είναι εύκολο, υπάρχουν μέσα μου όμως, σαν ένα αδιάσπαστο σύνολο. Έγραφα σκηνές και διαλόγους, πρόσθετα ή αφαιρούσα αναλόγως, τόσο στις πρόβες κατά την προετοιμασία της ταινίας, όσο και κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων. Ένιωθα αυτήν την ανάγκη να με οδηγεί σε όλη την ταινία, και δεν μπορούσα άλλωστε να μην λάβω υπ' όψιν τους ηθοποιούς που ζωντάνεψαν τους συγκεκριμένους ήρωες αλλά και τους χώρους που ξεδιπλώθηκε η ιστορία.

Πώς ήταν η ατμόσφαιρα στα γυρίσματα μ' ένα τόσο μεγάλο καστ διαρκώς μαζεμένο γύρω σας;

Στα γυρίσματα υπήρχε αγάπη, εμπιστοσύνη και κέφι. Βοήθησε όμως ένα τετράμηνο προετοιμασίας, πρόβες, συζητήσεις και βόλτες, γίναμε όλοι μια οικογένεια, όλα μαζί, τρώγαμε, διασκεδάζαμε, εργαζόμαστε, ανησυχούσαμε, κάναμε και τον σταυρό μας μαζί, που λέει ο λόγος, κι όταν έφθασε η πολυπόθητη ώρα των γυρισμάτων, μας βρήκε πάνοπλους

και ανοιχτούς στο τυχαίο, κανείς μας δεν βαρυγκώμησε ούτε στιγμή, δόξα τω Θεώ!

Η ταινία έχει εξασφαλίσει διανομή; Αν ναι, πόσο εύκολο πιστεύετε ότι είναι να βρει το κοινό της;

Η ταινία δεν έχει εξασφαλίσει ακόμη διανομή. Θα δούμε. Νομίζω ότι κάθε ταινία δικαιούται το κοινό της, μικρό ή μεγάλο αντίστοιχα.

Δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια έχουν πληθύνει οι ελληνικές κωμωδίες που βγαίνουν στις αίθουσες, τι το καινούριο κομίζει, κατά τη γνώμη σας, η δική σας ταινία, ποια είναι η ειδοποιός διαφορά της από τις υπόλοιπες;

Δεν είμαι κατάλληλος να πω αν τα *Τρία πουλάκια* κάθονται φέρνουν κάτι καινούριο, θα προτιμούσα να το αφήσω στη γνώμη των κριτικών και του κοινού. Το μόνο που μπορώ να προσθέσω είναι ότι με ενδιαφέρει η κωμωδία που κρύβει μέσα της τον πόνο, τον καημό και το τραγικό στοιχείο της ανθρώπινης ύπαρξης, όταν υπάρχουν ήρωες που βουλιάζουν σε μια ασφυκτική καθημερινότητα, ή πνίγονται μέσα σε σχέσεις κάθε μορφής εξουσίας, και έχουν σαν μοναδικό όπλο να αντεπεξέλθουν, το αστείο, το χιούμορ ή τον αυτοσαρκασμό, είναι όπως και να το κάνουμε μια πυξίδα για τη λύτρωση, την υπέρβαση, ή την αθωότητα. Η αστεία πλευρά, η άλλη όψη του νομίσματος, είναι ένας τρόπος να μάθουμε την αλήθεια για τον εαυτό μας και για τις σχέσεις μας, να ανεχτούμε τους άλλους ανθρώπους, να χωνέψουμε τις ήττες μας, γιατί η ζωή μας ταπεινώνει καθημερινά, άσχετα αν εθελοτυφλούμε, μήπως και φτάσουμε εν τέλει, σ' αυτό το τόσο δύσκολο, αγαπάτε αλλήλους.

Συνέντευξη: Γιάννης Παλαβός

Δημήτρης Πιατάς, ηθοποιός

[...] Ο χαρακτήρας που παίζω είναι ο Σπύρος. Ο Σπύρος είναι ένας αυστηρός άνθρωπος, συντηρητικός, που ζει μια μίζερη, ασφυκτική, αποτυχημένη ζωή. Όταν έρχεται σε επαφή με τον νεαρό, το Δήμο, αλλάζει τελείως. Φαίνεται η «άλλη πλευρά του φεγγαριού»: μαθαίνει να εκτιμά τις απλές χαρές της ζωής, όπως το ποδήλατο, την οικολογία, τον έρωτα. Μαθαίνει δηλαδή να χαίρεται τη ζωή.

[...] Κατ' αρχάς, αυτό που είναι σημαντικό να αναφερθεί είναι ότι η ταινία είναι μια κομεντί. Ο Νίκος ο Σπανός έρχεται με σπινδές από το Παρίσι και κουβαλάει μια γαλλική κουλτούρα. Έχει δηλαδή, μια ποιότητα και κάτι το φινετσάτο σε σχέση με την χοντρή φάρσα της ελληνικής κωμωδίας. Η ταινία έχει απλότητα, έχει καθαρότητα, και το κυριότερο-θεωρώ ότι είναι μια κωμωδία καταστάσεων, διότι οι ήρωες δεν είναι χάρτινοι, αλλά είναι άνθρωποι της διπλανής πόρτας.

[...] Υπάρχουν πολλά πράγματα. Ωστόσο, υπάρχει ένα περιστατικό που ήταν πραγματικά μαγικό-κρίμα που δεν καταγράφηκε σε φιλμ! Είναι η σκηνή του γάμου. Εγώ βρισκόμουν στη Θεσσαλονίκη, λόγω θεατρικών υποχρεώσεων, κι είχα έρθει στην Αθήνα ειδικά για τη σκηνή του γάμου. Η μέρα αυτή υποτίθεται πως έπρεπε να είναι ηλιόλουστη. Άλλωστε, το γύρισμα αυτό γινόταν το Μάιο. Και εκείνη την ημέρα στην Αθήνα χιονίζει! Περιμέναμε να σταματήσει το χιόνι για να κάνουμε το γύρισμα στην αυλή της εκκλησίας. Λυπάμαι που χάθηκε αυτή η σκηνή χιονιού-μπορεί να μην έδενε το πλάνο, αλλά είχε πάρα πολύ γέλιο!

Συνέντευξη: Γιάννης Παλαβός

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

Ο Πλάτωνας Ανδριτσάκης μιλά για τη μουσική της ταινίας

[...] Δεν ξέρω ποιο στοιχείο της ταινίας ήθελε ο σκηνοθέτης να αποτελέσει μουσικό έναυσμα. Δεν με καθοδήγησε με αυτόν τον τρόπο. Εμένα πάντως, αυτό που με ενεργοποίησε περισσότερο ήταν ένα στοιχείο ελληνικού σουρεαλισμού. Σε αντιπαράθεση με τον εκ της Ισπανίας πηγάζοντα δυτικό σουρεαλισμό που εκφράζει κατά τη γνώμη μου την ενέργεια της επιθετικής σύζευξης του καθολικισμού με τον αραβικό κόσμο, στο σενάριο που έφτασε στα χέρια μου αλλά και στο προμοντάζ πάνω στο οποίο δούλεψα, φυσούσε ένα αεράκι συγχώρεσης. Λες και τα κρίματα των ηρώων, τα πάθη τους, οι έρωτες και οι ευθύνες τους απέναντι στην καθημερινότητα να εξορκίζονταν αυτόματα σε έναν κόσμο μη ενοχικό. Χωρίς το βάρος της ενσωμάτωσης του παπατορικού αμαρτήματος που βαρύνει τον δυτικό κόσμο.

[...] Αυτή την φορά είχα την τύχη να παρακολουθήσω τα γυρίσματα της ταινίας σχεδόν στο σύνολο τους. Άλλωστε και να ήθελα να τα αποφύγω θα ήταν αδύνατο εφόσον η ταινία, εκτός από κάποιες σκηνές στο Μοναστηράκι και κάνα δύο στου Φιλοπάππου, γυρίστηκε όλη στο σπίτι μου. Έτσι είχα την ευτυχία να συναντώ καθημερινά, την ώρα που κατέβαινα για να ετοιμάσω τον πρωινό καφέ, το σύνολο του συνεργείου να ετοιμάζονται για το γύρισμα. Την πρώτη μέρα μάλιστα είχα ξεχάσει να ενημερώσω τη σύζυγό μου για τα επικείμενα γυρίσματα και καθώς είχε δώσει κλειδί στον σκηνοθέτη για να μην μας ξυπνήσουν από τα χαράματα, δεν τους πήραμε χαμπάρι. Ήταν η σειρά της να φέρει τον καφέ και την θυμάμαι να επιστρέφει στην κρεβατοκάμαρα ξεκαρδισμένη στα γέλια λέγοντας «Πλάτωνα μου, τι γυρεύει ο Πιατάς με μπουρνούζι στην κουζίνα μας πρωί-πρωί;». Στη συνέχεια υπήρξε ένα είδος ευχάριστη συμβίωσης. Σταματήσαμε να μαγειρεύουμε στο σπίτι, εφόσον τρώγαμε από το κέτερινγκ της παραγωγής και επειδή περίσσευε φαγητό καλούσαμε το βρόδυ και φίλους. Αυτός που τους λάτρεψε κυριολεκτικά είναι ο σκύλος μου. Είχε την τύχη να πέσει σε ένα συνεργείο εξαιρετικά σκυλοφιλ και έτσι έγινε και αυτός εξαιρετικά σινεφίλ. Η αλήθεια είναι πως τους συνήθισαμε τόσο που όταν έφυγαν μετά από δύο εβδομάδες γυρισμάτων, πραγματικά μας έλειπαν.

[...] Υπάρχει μια σκηνή στην ταινία όπου ο πρόεδρος της χώρας μας το σκάει από την συνοδεία του, ποδηλατώντας παρέα με έναν ερωτευμένο αστυνομικό διευθυντή και έναν νεαρό κατασκευαστή παπουτσιών, φωνάζοντας «πάντα εμπρός».

Αυτή η ειδική αντίληψη του εμπρός, ένα από τα λίγα πράγματα που μου έχουν μείνει αγαπητά στην χώρα μου, είναι που με οδήγησε στην μουσική της ταινίας. Ένα εμπρός που καταφέρνει αιώνες τώρα να παντρεύει την προς τα μπρος ρότα του «πλουτοερωστάτου» του Εμπειρικού με το «εμπρός σηκωθείτε να βγούμε στους δρόμους». Πάντως τώρα για μένα η ταινία τελειώνει. Να δούμε τι έχει εμπρός.

Συνέντευξη: Αναστασία Γρηγοριάδου

Τα χρόνια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, δύο νεαρές ηθοποιοί και φίλες, η Αντονίνα και η Θωμάς, ζουν ελεύθερες, με χαρά και ελαφρότητα. Η ζωή της Αντονίνας αλλάζει όταν την ερωτεύεται ο ισχυρός στρατηγός Ανδρόνικος. Περιβάλλον της Αντονίνας γίνεται πια ο σκοτεινός, συντηρητικός κόσμος της αυτοκρατορίας, γεμάτος από μηχανορραφίες, υπόγειες συγκρούσεις και καταναγκασμούς. Όταν, κάποιο φθινόπωρο, ο Ανδρόνικος θα χρειαστεί να αποσυρθεί σε μια εκστρατεία, στη ζωή της ηρωίδας θα παρουσιαστεί ο Θεοδόσιος, φίλος του γιου του συζύγου της, του Φώτιου. Η Αντονίνα και ο Θεοδόσιος θα γίνουν ένα ζευγάρι που θα σηπρήσει τις συμβάσεις και θα οδηγήσει τους δύο νέους σε ακραίες καταστάσεις. Οι αντοχές τους στον έρωτα, τη φιλία και τη γενναιοδωρία θα δοκιμαστούν σκληρά. Έντονη θεατρικότητα, έξυπνα σκηνοθετικά ευρήματα, πνευματώδεις διάλογοι και διάλογοι ευκαταφρόνητες δόσεις χιούμορ είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της παρθενικής ταινίας του Παναγιώτη Πορτοκαλάκη. Οι Θεατρίνες, παρά τις δραματικές τροπές που συχνά παίρνει το σενάριο, αποπνέουν μια φελινική σχεδόν αίσθηση ευδαιμονίας. Δεν είναι τυχαίο που την παράσταση κλέβει (και ίσως διαμορφώνει) τελικά ο περιπλανώμενος θίασος των γελωτοποιών. Τα γυρίσματα πραγματοποιήθηκαν σε ιστορικές περιοχές στα Γιάννενα, στη Ρόδο και το Ρίο.

Μια ερωτική ιστορία με φόντο τον ελληνικό μεσαίωνα

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, OLYMPION RENAULT, 17:30

Γ.Π.

Ο Θωδωρής Αμπατζής μιλά για τη μουσική της ταινίας

Ο παναγιώτης πορτοκαλάκης όταν μου είπε ότι είναι ένα ελληνικό μεσαιωνικό παραμύθι του είπα ότι καλύτερο θα ήταν να βρει ένα συνθέτη που να γράφει βυζαντινή μουσική, αμέσως μετά όμως μου εξήγησε ότι δεν θα ήθελε να δώσει ένα τόσο συγκεκριμένο στίγμα στη μουσική αλλά περισσότερο να μείνουμε στο παραμυθένιο στοιχείο της ταινίας. Εκεί δώσαμε τη μεγαλύτερη προσοχή.

Ουσιαστικά η ταινία είναι μια αφήγηση μέσα στην αφήγηση. Είναι μια ομάδα ξωτικών, εφτά νάνων, πώς μπορεί να τους χαρακτηρίσει κανείς; οι οποίοι κατασκευάζουν ένα παραμύθι, το αφηγούνται και επεμβαίνουν καμιά φορά μέσα σε αυτό. Άρα υπάρχει ένα άλλο επίπεδο το οποίο βλέπει την ιστορία. Αυτό έγινε και στη μουσική. Υπάρχει η μουσική της ταινίας που βλέπουμε αλλά υπάρχει και το σχόλιο κάποιου που βλέπει αυτή την ταινία. Αυτοί δηλαδή οι εφτά άνθρωποι που την παρακολουθούν, την διαμορφώνουν, έτσι λοιπόν και στη μεξίξη της μουσικής αυτό προσπαθήσαμε να κάνουμε. Ας πουμε, αν φτιάξαμε ένα κομμάτι για να συνοδέψει μια ρομαντική σκηνή ακούγεται το κομμάτι αλλά και κάποιος που το σφυρίζει: είναι εκείνος που βλέπει την ταινία και ακούει τη μουσική της σκηνής.

Αυτό που μπορώ να πω είναι πως είναι πολυστυλιστική η μουσική, ακούει βέβαια κατά κάποιο τρόπο την ελληνική μουσική, δεν είναι καθαρά όμως ούτε βυζαντινή ούτε έχει κάποια τέτοια τάση. Έχει στοιχεία σύγχρονα, όπως βαλς, μέχρι καντάδες κερκυραϊκές, έχει οτιδήποτε θα θέλαν να βάλουν στην ιστορία τους αυτοί οι άνθρωποι που αφηγούνται την ιστορία.

Ένα πολύ σημαντικό στοιχείο που παίζει μεγάλο ρόλο στη μουσική της ταινίας είναι η φωνή. Η ανθρώπινη φωνή παίζει κι εδώ καταλυτικό ρόλο. Επειδή υπάρχει αυτή η ομάδα ανθρώπων που έλεγα προγουμένως είναι σαν να φτιάχνουν σάουντρακ με τη φωνή τους, χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν υπάρχουν μουσικά όργανα που βοηθάνε και δημιουργούν άλλες ηχητικές καταστάσεις αλλά πάντα η φωνή είναι παρούσα σχεδόν στο 99 τοις εκατό των μοτίβων που υπάρχουν.

Δεν είναι μια θλιβερή μουσική ούτε το μουσικό φινάλε του έργου έχει να κάνει με θλίψη γιατί και στην ιστορία υπάρχει μια γλύκα ένα παιχνίδι, ένα παραμύθι.

Συνέντευξη: Αναστασία Γρηγοριάδου

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Σε βυζαντινό πλάγιο φως...

Παναγιώτης Πορτοκαλάκης, σκηνοθέτης της ταινίας

Δεδομένου πως στην Ελλάδα τα μέσα παραγωγής δεν αφθονούν, πώς αποφασίσατε να γυρίσετε μια ταινία εποχής-μάλιστα την πρώτη σας μεγάλου μήκους; Δεν ήταν ένα στοίχημα «υψηλού ρίσκου»;

Δεν είναι πιο εύκολο να κάνεις μια ταινία εποχής απ'ότι μια ταινία για το σήμερα. Εκτός από το τεχνικό μέρος, το μέρος της παραγωγής, προβλήματα που με καλλιτεχνικό τρόπο μπορείς να επιλύσεις, το κυριότερο για μένα δεν είναι αυτό. Μου φαίνεται πολύ πιο δύσκολο να κάνω μια ταινία «σύγχρονη» απ'ότι μια ταινία εποχής. Σαφώς και μια ταινία εποχής έχει ανεβασμένο κόστος παραγωγής, αλλά το θέμα είναι πώς εντάσεις μέσα στα δεδομένα της παραγωγής και του προϋπολογισμού που έχεις, αισθητικές λύσεις. Αυτό είναι το μεγάλο στοίχημα. Πάντως, δυσκολεύτηκα να βρω χρηματοδότη. Ήταν η πρώτη μου ταινία, και υπήρχε επιφύλαξη-ειδικά όταν τους έλεγα πως ήθελα να κάνω μια βυζαντινή ταινία. Έτσι, κάθε φορά που έτρωγα τα μούτρα μου οικονομικά και έπρεπε να μαζευτεί ο προϋπολογισμός, αναζητούσα αισθητικές λύσεις.

Ένα από τα ευφυέστερα ευρήματα της ταινίας είναι η χρήση των θεατρίνων ως μοχλού εξέλιξης της πλοκής. Πώς προέκυψε αυτή η ιδέα; Αυτή η ιδέα μας βοηθάει να κάνουμε πολλά περάσματα και να δώσουμε μια άλλη οπτική στην ταινία, ένα «πλάγιο φως», χωρίς το οποίο θα ήταν απλά μια ιστορία εποχής. Το να βγεις έξω από την ιστορία σου φτιάχνει έναν καθρέφτη στον οποίο μπορείς να δεις τα είδωλα, που είναι οι δρώντες ηθοποιοί και δίνει ένα άλλο βάθος. Έτσι, από μια ιστορία εποχής η ταινία μετατρέπεται σε μια ταινία για την ιστορία και τη φύση. Πάντως, ξεκίνησε πολύ

πιο δειλά, από μία μόνο σκηνή και μετά άρχισε σαν... καρκίνωμα να εξελίσσεται και να θέλει να «καταπεί» όλη την ταινία. Μετά, το στοίχημα ήταν πώς θα κρατήσουμε τις ισορροπίες.

Η ταινία είναι διάσπαρτη από λογοτεχνικές αναφορές από ποιήματα, θεατρικά έργα και ατάκες. Πώς επελέγησαν αυτές και ποια είναι η σχέση σας με τη λογοτεχνία;

Δεν θα έλεγα πως έχω κάποια περισσότερη σχέση με τη λογοτεχνία από το μέσο αναγνώστη. Από τη μια, υπάρχουν φράσεις και ατάκες που αγαπώ, γύρω από τις οποίες έχτισα κάποιες σκηνές. Από την άλλη, υπάρχει και το ερώτημα τι γλώσσα μιλούν αυτοί οι άνθρωποι. Αν τους είχα βάλει να μιλούν τη γλώσσα της εποχής, αυτό θα ήταν ανεπίτρεπτο από το θεατή. Όμως, ήθελα να βρω έναν τρόπο να μπει ο ήχος της γλώσσας της εποχής μέσα στο σώμα της ταινίας-για λόγους κυρίως αισθητικής. Έτσι, ο θεατρικός λόγος που υπάρχει στην ταινία, στην αφήγηση μίας από τις δύο θεατρίνες, νομιμοποιείται.

Από τη μοναδική μικρού μήκους ταινία που έχετε γυρίσει και μέχρι τις Θεατρίνες, έχουν μεσολαβήσει 12 χρόνια. Γιατί μεσολάβησε ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα σιωπής;

Είναι θέμα προσωπικής ωρίμανσης και ανάγκης του να ζήσεις. Βέβαια, όλ' αυτά τα χρόνια δουλεύω ανελλιπώς στο σινεμά, ως βοηθός σκηνοθέτη με τους μεγαλύτερους έλληνες σκηνοθέτες. Όμως, δεν με ενδιαφέρει να κάνω ταινίες μόνο για να υπάρχω. Πρέπει να έχεις κάτι να πεις. Αλλιώς να μην ταλαιπωρούμε τον κόσμο.

Συνέντευξη: Γιάννης Παλαβός

Λένα Κισσοπούλου, ηθοποιός

Πείτε μας δυο λόγια για το χαρακτήρα της Αντονίνας, που ερμηνεύετε...

Η Αντονίνα είναι μια πρώην θεατρίνα που έκανε μαζί με μια φίλη της παραστάσεις σε καπηλειά, μέχρι που γνώρισε και παντρεύτηκε τον Ανδρόνικο, έναν στρατηγό, και αλλάζει περιβάλλον. Είναι ελεύθερη και συγχρόνως καταπιεσμένη. Έχει ένα κομμάτι μέσα της που θέλει να είναι ελεύθερο, αλλά είναι καταπιεσμένο στη ζωή που ζει και ψάχνει διαρκώς διέξοδο. Είναι ρομαντική, ερωτευμένη, αντιδραστική. Μετά τη γνωριμία της με τον Θεοδόσιο αφήνει τον εαυτό της και τα συναισθήματα της ελεύθερα. Και πάλι, όμως, έχει μέσα της και κρατήματα απέναντι στον άνδρα της. Παλεύει πολύ μ' αυτό, δεν της είναι εύκολο να αφεθεί στη νέα της ζωή και να μην υπολογίσει τίποτε από την παλιά. Βρίσκεται σε μία σύγκρουση, γενικώς.

Βασικό χαρακτηριστικό της ταινίας είναι το έντονο θεατρικό της στοιχείο-στους διαλόγους, την εκφορά του λόγου από τους ηθοποιούς, τη σκηνοθεσία. Αυτό σας δυσκόλεψε;

Πράγματι, έτσι είναι η ταινία. Έτσι ήταν γραμμένο εξ' αρχής το σενάριο. Όμως δεν με δυσκόλεψε. Κι εγώ και οι υπόλοιποι ηθοποιοί το αντιμετωπίσαμε φυσικά, πολύ απλά και ανθρώπινα. Μπήκαμε μέσα σ' αυτόν κώδικα αμέσως και το είδαμε σαν κάτι το φυσιολογικό.

Πού έγκειται, κατά τη γνώμη σας, η δύναμη της ταινίας;

Σε πολλά σημεία. Οπτικά, στην εικόνα, και στη σκηνογραφία. Η ταινία έχει μια πολύ καλή ατμόσφαιρα, παρ' όλο που ήταν μια παραγωγή για την οποία δαπανήθηκαν λίγα χρήματα. Αυτό δεν φαίνεται γιατί έγινε καλή δουλειά. Κι ο κ. Πορτοκαλάκης αντιστάθμισε τη μικρή παραγωγή με τη δύναμη της σκηνοθεσίας του.

Τα γυρίσματα της ταινίας πραγματοποιήθηκαν σε πολλά μέρη της χώρας. Είχατε την αίσθηση ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται, ότι είσατε κι εσείς ένας περιοδεύων θίασος, όπως οι θεατρίνοι της ταινίας;

Η περιοδεία ήταν μια πολύ καλή εμπειρία-ήμασταν στα Γιάννενα, στη Μονεμβασιά, στη Ρόδο, στον Πλαταμώνα, γενικώς, όπου υπήρχε κάστρο πηγαίναμε! Υπήρχε αυτή η αίσθηση, ειδικά με την ιστορία του έρωτα, που επαναλαμβάνεται μέσα στους αιώνες. Είτε έχεις πίσω σου ένα κάστρο είτε έναν ουρανοξύστη, το πρόβλημα είναι το ίδιο! Πάντως, με το «θίασο», περάσαμε πολύ ωραία, και με τους ηθοποιούς και το συνεργείο. Ταλαιπωρηθήκαμε, βέβαια, αρκετά-δεν υπήρχαν πολλά χρήματα, τα γυρίσματα γίνονταν σπαστά λόγω καιρού, ξέρετε. Αλλά το κλίμα ήταν πολύ καλό και η κατανόηση μεγάλη.

Η ταινία είναι ένα παραμύθι. Ποιο είναι το ηθικό του δίδαγμα;

Νομίζω ότι είναι αυτό είναι κάτι προσωπικό για τον καθένα. Για μένα είναι μάλλον ό-τι δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ τον εαυτό μας.

Συνέντευξη: Γιάννης Παλαβός

ΤΟ «ΚΕΝΤΡΟ» ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΝΕΟ

56 ταινίες μικρού μήκους και 26 μεγάλου μήκους πρωτοεμφανιζόμενων σκηνοθετών
γυρίστηκαν τα τελευταία τρία χρόνια με την υποστήριξη του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Πανεπιστημίου 10, 106 71 Αθήνα Τηλ. 210 3678500 Fax 210 3648269

e-mail: info@gfc.gr www.gfc.gr

Συναντήσαμε τον Walter Lassaly σε ένα χώρο διαμετρικά αντίθετο από το φυσικό του περιβάλλον, σε ένα υπερπολυτελές ξενοδοχείο της πόλης. Ο διάσημος Διευθυντής Φωτογραφίας που έγινε γνωστός στην Ελλάδα από τις συνεργασίες του με το Μιχάλη Κακογιάννη βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη ως αντιπρόεδρος της Διεθνούς Κριτικής επιτροπής, έχει τα τελευταία χρόνια επιλέξει ένα μικρό χωριό της Κρήτης ως μόνιμη κατοικία του. Αλλά αυτό ίσως και να μην έχει και τόση σημασία, μιας και περισσότερη εντύπωση από τα άψογα ελληνικά του μας έκανε η απλότητά του όταν μας μίλησε εφ' όλης της ύλης...

Walter Lassaly

...ΓΙΑ ΤΟ FREE CINEMA

Με το Free Cinema είχα για πρώτη ίσως φορά την ευκαιρία να κάνω δουλειές με μεγαλύτερη ποιότητα, ή τουλάχιστον να κάνω αυτό που έβλεπα εγώ καλύτερο στη δεδομένη στιγμή. Χωρίς αυτό να σημαίνει πως έκανα μόνο καλές ταινίες, απλώς δεχόμουν και συνεργασίες, για άλλη μια φορά, για λόγους επιβίωσης. Θέλω να ξεχάσω πολλές από τις δημιουργίες που σήμερα οι θεωρητικοί του κινηματογράφου θέλουν να κατατάξουν στο Free Cinema. Αν και για μένα αυτός ο ορισμός δεν υφίσταται. Το Free Cinema όπως το είδα από μέσα δεν ήταν ούτε κίνημα ούτε κινηματογραφικό ρεύμα ούτε τίποτα σχετικό. Ήταν απλώς μια «παράσταση» και τίποτε άλλο— ο Lindsey Anderson απλώς γύρισε τρεις ταινίες μικρού και μεσαίου μήκους και τις σύστησε στο ευρύ κοινό ως ένα «πρόγραμμα» με αυτόν τον τίτλο: Ελεύθερο Σινεμά, ακριβώς επειδή σκηνοθέτης, παραγωγός, ηθοποιοί και λοιποί συντελεστές μπορούσαν να λειτουργήσουν ελεύθερα σε επίπεδο δημιουργίας και κατόρθωσαν να ανεξαρτητοποιηθούν από το αφεντικό που έβαζε το αρχικό κεφάλαιο και είχε αυτομάτως λόγο και στο τελικό αποτέλεσμα. Οι ταινίες δημιουργών του Free Cinema έδιναν απλώς την πρόταση για το πώς μπορεί κανείς να παράγει τέχνη με χαμηλό προϋπολογισμό. Αλλά αυτή η αντι-πρόταση απείχε πάρα πολύ από το να γίνει μια νέα nouvelle vague που ήταν κάτι πολύ διαφορετικό και πραγματικά επαναστατικό. Άλλωστε δεν είχε ασκήσει επιρροή στην εποχή του στο κυρίαρχο μοντέλο της κινηματογραφίας της Αγγλίας που ακολουθούσε τη δική του εμπορική κατεύθυνση. Τουλάχιστον έτσι όπως βίωνα εγώ τα πράγματα εκείνη την εποχή, ένιωθα πως οι πιο πολλοί κινηματογραφιστές αγνοούσαν την ύπαρξη μιας διαφορετικής σχολής και όσοι την ήξεραν, την αντιμετώπιζαν σαν περιθώριο που τραβούσε το δικό του δρόμο, χωρίς να μπορεί να αλληλεπιδράσει. Μετά από μερικά χρόνια βέβαια οι ίδιοι ανεξάρτητοι δημιουργοί γύρισαν καταπληκτικές ταινίες που έτυχαν κοινής αποδοχής, αλλά δεν αντιμετώπιστηκαν κατά τη γνώμη μου ως θιασώτες του Free Cinema.

...ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

Με τον Κακογιάννη είχαμε μια ιδανική πολύχρονη συνεργασία από το 1955 μέχρι το 1967.

Γυρίσαμε μαζί έξι ταινίες ακριβώς επειδή είχαμε τόσο αρμονική σχέση, είχαμε την ίδια οπτική για τον κινηματογράφο, το ίδιο βλέμμα και άποψη για κάθε ταινία μας και κάθε πλάνο ξεχωριστά! Φυσικά αυτό αποτελεί την εξαίρεση στον κανόνα και αυτό ήταν που μας έδεσε τόσο στενά. Δε θα ξεχάσω ποτέ αυτό που έζησα στο αεροδρόμιο του Ελληνικού το 1955: Ο Κακογιάννης είχε ζητήσει τη βοήθειά μου για τα γυρίσματα του *Κοριτσιού με τα Μαύρα*, περίμενε λοιπόν να με παραλάβει από το αεροδρόμιο μαζί με την Έλλη Λαμπέτη και το Δημήτρη Χορν, που περίμεναν να δουν έναν Άγγλο τζέντλεμαν και βρήκαν ένα παιδικό πρόσωπο. Η εμπροσποσύνη που μου έδειξε ο Κακογιάννης τους έδιωξε την επιφυλακτικότητα. Και κάναμε μια ταινία που αγάπησα όταν τη γυρίζαμε, μιας και το σενάριο ήταν πολύ «οπτικό» και που μ' αρέσει να βλέπω ακόμη και σήμερα. Για μένα η καλύτερη ταινία που έχω κάνει ποτέ ήταν με τον Κακογιάννη είναι η *Ηλέκτρα*, (παρ' ότι πήρα Όσκαρ για το *Ζορμπά*, αυτό είναι κάτι που δεν μ' ενδιαφέρει και τόσο). Ο *Ζορμπάς* πάντως ήταν αυτός που με οδήγησε στην Ελλάδα. Στα γυρίσματα που κάναμε στο Σταυρό της Κρήτης κατάλαβα ποια θα ήταν η μελλοντική μου κατοικία. Έτσι, όταν ήρθε η στιγμή να βγω στη σύνταξη, κατάλαβα έγκαιρα πως στην Ελλάδα βρίσκονται και οι περισσότεροι φίλοι μου, και όχι στην Αγγλία.

...ΓΙΑ ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Ένα από τα καλά της δουλειάς μου είναι το ότι δεν έχω μόνιμη βάση αλλά μπορώ να ταξιδεύω παντού. Αυτό είναι το πιο ενδιαφέρον κι όχι οι ταινίες! Χάρис σε αυτό το καλό βρίσκομαι κι εδώ. Όσο κι αν νομίζω πως ο κινηματογράφος σήμερα έχει χάσει πολλά, εδώ στο Φεστιβάλ μου δόθηκε η ευκαιρία να απολαύσω ταινίες από χώρες (κυρίως της Ασίας) που μέχρι σήμερα δε θα μπορούσα να φανταστώ πως μπορούν να βγάλουν ταινίες τόσο κοντινές με την ιδέα που έχω εγώ για τον κινηματογράφο, και έχει να κάνει αυστηρά με την εικόνα. Έχω ξανάρθει βέβαια πριν δέκα χρόνια με τα *Δελφινάκια του Αμβρακικού*. Τώρα τα πράγματα είναι πολύ πιο διαφορετικά και δύσκολα. Από πλευράς οργάνωσης είναι καλύτερα. Νιώθω όμως πως πρέπει να έρθουν ακόμη πιο κοντά οι δημιουργοί με τον κόσμο. Υπάρχουν πάντα κι άλλα περιθώρια...

Συνέντευξη: Γκέλυ Μαδεμλή

...ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΣΙΝΕΜΑ

Ο πατέρας μου είχε μια μικρή εταιρεία παραγωγής ντοκυμαντέρ, που προορίζονταν για την τηλεοπτική βιομηχανία, και όχι για το σινεμά. Ήδη λοιπόν λόγω οικογένειας είχα μια πρώτη επαφή με το χώρο του κινηματογράφου, κι ίσως αυτό αποτέλεσε κι τον πρώτο λόγο για να αφιερωθώ σε αυτόν. Από την ηλικία των δεκαπέντε, όταν ακόμη πήγαινα σχολείο, ήξερα πως ήθελα να ασχοληθώ με το σινεμά, και πιο συγκεκριμένα να γίνω οπερατέρ. Δεν ήξελα να γίνω σκηνοθέτης ή κάτι άλλο σχετικό με την παραγωγή μιας ταινίας, ίσως γιατί με συνάρπαζε η εικόνα. Το στούντιο βέβαια περνούσε οικονομική κρίση πέρα από το γενικότερο πολιτικό τοπίο. Βλέποντας πως στη χώρα το ίδιο συνέβαινε και με πολλά άλλα στούντιο, συνειδητοποίησα πως κάπως έπρεπε ν' αλλάξω περιβάλλον. Αν και σήμερα μετά από τόσα χρόνια εμπειρίας, διαπιστώνω πως όλη η κινηματογραφική βιομηχανία περνάει κρίσεις κατά διαστήματα.

...ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΔΟΥΛΕΙΕΣ

Τα πρώτα χρόνια στην Αγγλία ήταν πολύ δύσκολα, μιας και η οικογένειά μου βρισκόταν στο περιθώριο— εξ' αιτίας κυρίως της οικονομικής της κατάστασης, κι όχι για λόγους κοινωνικούς. Δεν μας επιτρεπόταν άλλωστε

να φύγουμε από τη Γερμανία με χρήματα. Ο πατέρας μου δεν μπορούσε να δουλέψει ελεύθερα ως σκηνοθέτης, αλλά έκανε διάφορες μικρές άσχετες δουλειές. Όταν αρχίσαμε να ορθοποδούμε άρχισα κι εγώ να αναζητώ ανθρώπους να δουλέψω μαζί τους.

Οι πρώτες μου δουλειές ήταν σε ερασιτεχνικό επίπεδο, σε ταινίες που έκανα μαζί με φίλους ενώ αντλούσα τα ως προς το ζην από τη δουλειά μου ως clapper boy και αργότερα ως βοηθός κάμεραμαν. Ουσιαστικά η ταινία λόγω των δυσκολιών που προέκυψαν φυσιολογικά από αυτή τη συνθήκη ερασιτεχνισμού δεν τελείωναν ποτέ, ωστόσο το ημιτελές αυτό υλικό έτυχε να το δει ένας παραγωγός που μου πρότεινε δουλειά ως οπερατέρ σε κάποια ντοκυμαντέρ μικρού μήκους, το 1950, όταν βρισκόμουν σε ηλικία 24 χρονών. Ακόμη τότε τα στούντιο είχαν καταμερισμένα τα όποια τμήματα παραγωγής της ταινίας και δεν μπορούσε κάποιος παραγωγός να φέρει μαζί του το δικό του προσωπικό επιτελείο. Νομίζω πως αν ξεκινούσα σήμερα πό το μηδέν, δεν θα μπορούσα να μπω ποτέ στο κινηματογραφικό κόσμο. Αν και το βασικό πρόβλημα τότε ήταν η διαρκής αβεβαιότητα— όταν τελείωνε η ταινία απλώς επέστρεφες σπίτι και περίμενες να χτυπήσει το τηλέφωνο. Σήμερα, ωστόσο, απ' όσα μπορώ να διακρίνω, είναι πολύ δυσκολότερη η πρόσβαση σε κάποια δουλειά για τους νέους κινηματογραφιστές.

“Ο Ζορμπάς πάντως ήταν αυτός που με οδήγησε στην Ελλάδα. Στα γυρίσματα που κάναμε στο Σταυρό της Κρήτης κατάλαβα ποια θα ήταν η μελλοντική μου κατοικία. Έτσι, όταν ήρθε η στιγμή να βγω στη σύνταξη, κατάλαβα έγκαιρα πως στην Ελλάδα βρίσκονται και οι περισσότεροι φίλοι μου, και όχι στην Αγγλία.”

Kitchenbar

Όλα, εδώ ...μαγειρεύονται!

breakfast
lunch
coffee
dinner
long drinks

Το επίσημο
εστιατόριο του
44^{ου} Φεστιβάλ
Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης

Αποθήκη Β' Λιμένας Θεσσαλονίκης
Τηλ: 2310 502241 Fax: 2310 502242

Γνήσια κρητική κουζίνα με προϊόντα αποκλειστικά από την Κρήτη.

Εδώ θα βρείτε την σπιτική τσικουδιά (ρακί) με τον μεζέ της, τον παραδοσιακό ντάκο με προζύμι ψημένο σε ξυλόφουρνο, στάκα με τ' αυγά, λαχανοπιτάκια, ξύγαλο, σπειρακές ελιές, απάκι και πολλούς άλλους μεζέδες.

Αξίζει να δοκιμάσετε τα σπιτικά πιάτα ημέρας, μαγειρεμένα με αγνά υλικά.

Συμβουλή: αφήστε το προσωπικό του καταστήματος να σας προτείνει γεύσεις και να σας περιποιηθεί με τον ξεχωριστό κρητικό τρόπο φιλοξενίας.

κρητική κουζίνα ρακάδικο

Ανοιχτά από τις 1 το μεσημέρι
μέχρι τις 3 το βράδυ.

Θα μας βρείτε στην **Τσόπελα 2**,
πίσω από το Κ.Θ.Β.Ε.
και στο τηλέφωνο **0310 228 300**

Τσιμισκή

Μητροπόλεως

Εθν. Αμύντ.

Τσόπελα

Κ.Θ.Β.Ε.

44^{ος} ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ

Μοσχοφίλερο Μπουτάρη
και Αγιωργίτικο Μπουτάρη
Για σινεφίλ και όχι μόνο.

BOUTARI

ΠΕΜΠΤΗΣ ΓΕΝΕΑΣ

www.boutari.gr

ARROW/GRAPIS

Ο τελευταίος σταθμός / Qijan

του Serik Aprymov (ΕΣΣΔ, 1989)

Ένας νεαρός, ο Erken, μετά από δύο χρόνια απουσίας, κατά την διάρκεια της οποίας υπηρέτησε τη στρατιωτική του θητεία, επιστρέφει πίσω στο χωριό του. Όντας μια αγροτική κοινότητα στο μέσο της στέπας, το χωριό του Erken χαρακτηριζόταν από τις στενές σχέσεις μεταξύ των κατοίκων του. Με την επιστροφή του ο ήρωας ξεκινά μια μακρά διαδικασία επανασύνδεσης των σχέσεων του με τους παλιούς του φίλους και τον περίγυρο του.

Το μακρύ ταξίδι της επιστροφής με τις απογοητεύσεις, τις πικρές στιγμές και τις δυσκολίες που συνήθως το συνοδεύει αφηγείται η ταινία.

Νυχτερινές περιπλανήσεις, μεθύσια, ερωτικές συνευρέσεις, συναντήσεις και γλέντια με την παλιά του παρέα, που καταλήγουν σε καυγάδες: μέσα από τα προηγούμενα συνειδητοποιεί τις αλλαγές που έχουν συμβεί. Καθώς ανασυγκροτεί όλο το πλέγμα των σχέσεων του, γρήγορα γίνεται φανερό ότι κάτι σημαντικό έχει συμβεί. Εγωκεντρισμός, αδιαφορία και κυνισμός, είναι κάποια από τα συμπτώματα που διακρίνει. Μπροστά στα δεδομένα αυτής της κατάστασης ο Erken έχει μόνο μια επιλογή: την έξοδο. Γυρισμένη την περίοδο όπου η κρίση στο εσωτερικό της κοινωνίας ήταν πλέον εμφανής, η ταινία εκθέτει τις εσωτερικές διεργασίες μιας προϊούσας διάλυσης. Υπάρχουν όλα τα συμπτώματα μιας βαθιάς πνευματικής κρίσης καθώς ο κοινωνικός ιστός έχει διαρραγεί. Αντιμέτωπος με το χάος που τον περιτριγυρίζει ο ήρωας θα δηλώσει με την αποχώρησή του τη μοναδικότητα του και την αυτονομία του. Η ταινία χαρακτηρίστηκε ως η πρώτη ταινία της περεστρόικας, του κινήματος που προσπάθησε να ανανεώσει και να εκσυγχρονίσει τη Σοβιετική Ένωση πριν αυτή τελικά καταρρεύσει. Το σενάριο της εγχορήγησε από τη λογοκρισία γιατί θεωρήθηκε ότι διαδραματιζόταν κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Ο σκηνοθέτης της ταινίας Serik Aprymov είναι από τα κεντρικά πρόσωπα στο Νέο Σινεμά του Καζακστάν. Είναι απόφοιτος της φημισμένης σχολής VGIK.

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, Cine Φρίντα Λιάνα, 11:00

Ermek Shinarbayev

Ποια είναι η κατάσταση της κινηματογραφικής παραγωγής στο Καζακστάν;

Η ιστορία του κινηματογράφου στο Καζακστάν είναι περίπου 70 ετών. Τα πρώτα χρόνια οι ταινίες ήταν πολύ συγκινητικές γιατί ήταν λίγο πριν τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, όταν όλοι οι μεγάλοι Ρώσοι σκηνοθέτες και ηθοποιοί έζησαν για λίγο στην Άλμα Άτα. Εκεί η Σοβιετική κυβέρνηση έφτιαξε κινηματογραφικά στούντιο, που φυσικά έμειναν, όταν οι Ρώσοι κινηματογραφιστές έφυγαν. Έμεινε, επίσης, και η κινηματογραφική ατμόσφαιρα. Έτσι οι πρώτες ταινίες στο Καζακστάν έγιναν με τη βοήθεια της Ρωσίας. Μετά υπήρξε μια όχι και τόσο ενδιαφέρουσα περίοδος γιατί κάθε Δημοκρατία της ΕΣΣΔ είχε και ένα στούντιο. Είχαμε πολλές ταινίες κάθε χρόνο, ταινίες μυθοπλασίας, τηλεταινίες, ντοκιμαντέρ. Δεν ήταν δυνατό, όμως, να γίνει κάτι ενδιαφέρον.

Για ποιο λόγο; Αφού είχατε τα μέσα.

Θα σας πω ένα παράδειγμα. Το 1981 έκανα μια ταινία μεγάλου μήκους για την πτυχιακή μου εργασία στο Ινστιτούτο Κινηματογράφου της Μόσχας. Η ιστορία ήταν για έναν πολύ γνωστό συγγραφέα στο Καζακστάν. Δημιουργήθηκε ολόκληρο θέμα γιατί μου είπαν πως αυτοί αποφασίζουν το θέμα και τι είδους ταινίες θα γίνονται. Τότε μίλησα σε ένα γνωστό Ρώσο συγγραφέα για τις ιδέες μου και η απάντησή του ήταν ότι έπρεπε να

κάνω μόνο απλές ιστορίες αγάπης. Το σοβιετικό κομμουνιστικό σύστημα απαγόρευε άλλου είδους ταινίες. Η προπαγάνδα και η πλύση εγκεφάλου που έκαναν ήταν πολύ αποτελεσματικές. Με την Περεστρόικα όλα άλλαξαν. Είδαμε πραγματικά ενδιαφέρουσες ταινίες. Πήγαν κάποιοι δικοί μας σκηνοθέτες στη Μόσχα και όταν γύρισαν στο Καζακστάν αποτέλεσαν το νέο κύμα. Αυτό συνέβη από το 1990 και μετά.

Ποιες ιστορίες σαν κινούν το ενδιαφέρον; Όταν ξεκίνησα τη συνεργασία μου με τον κορεάτικη καταγωγής Ρώσο συγγραφέα Ανατόλι Κιμ, είπα σε όλους ότι δε με ενδιέφερε τίποτα παρά μόνο οι δικές του ιστορίες. Ό,τι και να έγραφε θα το έκανα ταινία. Τα τελευταία 10 χρόνια έκανα μια παύση και αποφάσισα να μην ξαναγυρίσω ταινία. Είδα ξαφνικά τον κόσμο γύρω μου να αλλάζει και χάθηκε. Δεν ήξερα τι ήθελα να κάνω. Με τη διάλυση της ΕΣΣΔ χάσαμε όχι μόνο το χώρο μας αλλά και το κοινό. Ίσως είναι ακατανόητο για εσάς που ζείτε σε μια σταθερή κατάσταση. Αυτή η αλλαγή που ζήσαμε ήταν μια καταστροφή. Ο κόσμος ήταν φτωχός, είχε χάσει την ελπίδα του. Γι' αυτό χρειάστηκε αυτά τα 10 χρόνια για να σκεφτώ. Φέτος, όμως, διάβασα ένα γαλλικό μυθιστόρημα, το οποίο που κίνησε το ενδιαφέρον και αποφάσισα να το κάνω.

Συνέντευξη: Όλγα Κοζάτση

Ευχαριστούμε τον Όμιλο Υγείας EUROMEDICA για την ευγενική προσφορά του, να καλύψει τις ανάγκες υγείας, που μπορεί να προκύψουν στους προσκεκλημένους του Φεστιβάλ κατά τις ημέρες της διεξαγωγής του.

ΚΛΙΝΙΚΗ EUROMEDICA - ΚΥΑΝΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
Βιζύης 1, Τηλ. 2310 966.100

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ: EUROMEDICA ΔΑΝΙΗΛΙΔΗ
Τσιμισκή 19,
Τηλ.: 2310 257.231-5

EUROMEDICA ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ
Ακταίου 3 (Ν. Ελβετία)
Τηλ.: 2310 320.516

EUROMEDICA ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ
Τσιμισκή 43,
Τηλ.: 2310 240.864

EUROMEDICA
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μειώστε το κόστος 35%
της επιχείρησής σας έως και
στις διεθνείς κλήσεις!

ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ Το νέο πρωτοποριακό Πακέτο Σταθερής Τηλεφωνίας, το οποίο προσφέρει στην επιχείρησή σας μέχρι και **35% οικονομικότερες διεθνείς κλήσεις** προς σταθερά τηλέφωνα, ιδιαίτερα κατά τις ώρες αιχμής (8.00 - 20.00), τις ώρες δηλαδή που μιλάτε περισσότερο με το εξωτερικό.

Κάντε λοιπόν την επιλογή σας!

Ζητήστε το **ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ** μόνο από τον ΟΤΕ. Επιλέξτε από 1 μέχρι και 3 χώρες για κάθε τηλεφωνική σύνδεση της επιχείρησής σας και... επικοινωνήστε με χαμηλότερη χρέωση! Μιλήστε μέχρι και **35% φθηνότερα**, με τις χώρες που έχετε επιλέξει και δείτε τη μείωση, όπως αυτή αναγράφεται στο λογαριασμό σας. Κι όλα αυτά, χωρίς καμία επιβάρυνση!

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΜΕΙΩΣΗΣ

Τύπος Μηνιαίου λογαριασμού στα διεθνώς συνδεδεμένα (ΕΥΡΩ)	Επιλογή προτεραιότητας (χρόνος)	Ποσοστό μείωσης		
		Επιλεγμένη χώρα	Διατ. πακέτο (08.00-20.00)	Επιλεγμένη χώρα
Μέχρι 10	1 χώρα	-20%	-10%	-10%
	2-3 χώρες	-10%	-5%	-5%
Από 10 μέχρι 30	1 χώρα	-25%	-15%	-15%
	2-3 χώρες	-15%	-10%	-10%
Από 30 μέχρι 60	1 χώρα	-30%	-20%	-20%
	2-3 χώρες	-20%	-15%	-15%
60+	1 χώρα	-35%	-25%	-25%
	2-3 χώρες	-25%	-20%	-20%

ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ
ανταμείβει τις επιλογές σας!

Καλέστε στο **134** ή επικοινωνήστε με τον Τηλεπικοινωνιακό Σύμβουλο του ΟΤΕ

Αντίο Ευρωπείρη

ote.hop.gr

Sigma net

ΟΤΕΠΙΧΕΙΡΩ

Λάσπη / Camur

του Dervis Zaim (Ιταλία/Κύπρος/Τουρκία, 2003)

Κεντρικά πρόσωπα της αφήγησης κείναι τέσσερις φίλοι: όλοι γύρω στα σαράντα έχουν ζήσει τα γεγονότα του 1974, την τουρκική εισβολή και τον επακόλουθο βίαιο χωρισμό των δύο κοινοτήτων. Ο Temel θέλει απεγνωσμένα να μιλήσει για τα εγκλήματα εκδίκησης που διέπραξε εις βάρος των ελληνοκύπριων κατά την διάρκεια της εισβολής, αλλά φοβάται. Τώρα εργάζεται σ' ένα πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών που σκοπό έχει να αμβλύνει την ένταση ανάμεσα στις δύο κοινότητες. Ο Ali πάσχει από μια μυστηριώδη ασθένεια και δεν μπορεί να μιλήσει, συμμετέχει όμως στο πρόγραμμα του ΟΗΕ στέλνοντας το άγαλμα του στην ελληνοκυπριακή πλευρά για να τοποθετηθεί στο παλιό του σπίτι ως μια υπόμνηση της παλιάς παρουσίας του στον χώρο. Ο Halil είναι μάλλον αδιάφορος για το παρελθόν και θα προτιμούσε να παραμείνει θαμμένο. Τέλος η αρραβωνιαστικιά του Aisha εργάζεται ως γυναικολόγος σ' ένα εργαστήριο τεχνητής γονιμοποίησης.

Η μοναδική(;) τουρκοκυπριακή ταινία στην ιστορία του κινηματογράφου είναι μια τολμηρή και χωρίς εθνικιστικές προκαταλήψεις κατάδυση στην πρόσφατη ιστορία της Κύπρου.

Κεντρικός και κυρίαρχος χώρος στην δραματική πλοκή είναι οι αλυκές, στις παρυφές ενός στρατοπέδου, ένας χώρος όπου υπάρχει η θαυματουργή λάσπη. Γύρω απ' αυτόν το χώρο κινούνται τα τέσσερα κεντρικά πρόσωπα και είναι η επίδραση του που τους απελευθερώνει. Ένα αίτημα καταγράφει η δραματική πλοκή της ταινίας: την επιστροφή στο πρόσφατο τραυματικό παρελθόν, όσο δύσκολη και επιπλέον είναι. Κυρίως μέσα από τα πρόσωπα του Temel (που κατατράχεται από τύψεις) και του Ali (που φέρει ακόμα πάνω του τις επιπτώσεις του πολέμου) εκφράζεται ένα αίτημα για μια ειρηνική πορεία, για επαναπροσέγγιση των δύο κοινοτήτων. Ο σκηνοθέτης φορτίζει χώρους και πράγματα με μια συμβολική αξία και τοποθετεί μέσα σ' αυτά τα πρόσωπα. Περιέχοντας σκηνές σοκ (όπως η εξομολόγηση για τα εγκλήματα πολέμου και εκδίκησης) η ταινία είναι μια ειλικρινής και άμεση έκκληση για συμφιλίωση. Οι όροι απλοί και σύντομοι: ενδοσκόπηση, εξομολόγηση και ανάγκη για τη δημιουργία ενός νέου (έστω και τεχνητά γονιμοποιημένου) μέλλοντος).

Η ταινία, που όπως έδειξαν τα πρόσφατα γεγονότα εκφράζει πλειοψηφικές απόψεις στο εσωτερικό της τουρκοκυπριακής κοινότητας, σκηνοθετήθηκε από το βραβευμένο σε προηγούμενο φεστιβάλ Dervis Zaim και με ελληνοκυπριακά κεφάλαια στην παραγωγή. Γυρίστηκε πριν το "άνοιγμα" των συνόρων την άνοιξη του 2003, και αυτό έχει την σημασία του.

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, Cine Σταύρος Τορνές, 20:30

Σ Υ Ν Ε Ν Τ Ε Υ Ξ Η

Με θέμα το Κυπριακό

Dervis Zaim, σκηνοθέτης της ταινίας

Μπορείτε να μου πείτε τι αντιπροσωπεύει η Λάσπη;

Σ' αυτήν την ταινία θέλω να χρησιμοποιήσω την αρρώστια ως έννοια μεταφορική για να εκφράσω και να συζητήσω ορισμένες σκέψεις. Να συζητήσω την σχέση ανάμεσα στα άτομα και την κοινωνία ή και την ιστορία. Στην προσπάθειά μου να συζητήσω αυτά τα θέματα, η λάσπη μου δίνει μια πλατφόρμα να αφηγηθώ όλα όσα θέλω μεταφορικά, συμβολικά, σουρεαλιστικά. Σε ένα συνδυασμό διαφορετικών στρατηγικών αφήγησης, η λάσπη με βοηθάει να απελευθερώσω τις σκέψεις μου.

Τι συμβολίζει;

Είναι σαν την ίδια τη ζωή που μπορεί να σου κάνει καλό και την ίδια στιγμή να σε βλάψει. Ποιο από τα δύο θα κυριαρχήσει εξαρτάται από την ήθικη συμπεριφορά του καθενός. Αν η συμπεριφορά αυτή είναι ηθική, τότε η λάσπη μπορεί να σε θεραπεύσει. Αν είναι αρνητική, τότε προκαλεί προβλήματα. Είναι πηγή ζωής.

Ποιό ήταν το κίνητρό σας για να κάνετε την ταινία αυτή;

Πρώτα απ' όλα να πω ότι γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Κύπρο άρα, όπως όλοι στο νησί, ζω το Κυπριακό πρόβλημα. Αυτό με κάνει να σκέφτομαι με ένα συγκεκριμένο τρόπο και αποτελεί μια από τις πηγές για να γράψω αυτό το θέμα. Η κλίση μου να πω μια ιστορία με συγκεκριμένο τρόπο, οι στιλιστικές επιλογές, όλα αυτά συνθέτουν μια δομή που δημιούργησε αυτήν την ταινία.

Είναι μια ταινία πολιτική;

Φοβάμαι τέτοιου είδους φράσεις. Αν πρόκειται να το δεχτείς, ότι δηλαδή είσαι ένας σκηνοθέτης πολιτικών ταινιών, ο κόσμος θα σου βάλει αυτήν την ταμπέλα από την οποία δεν θα μπορείς να ξεφύγεις στο μέλλον. Γιατί ό,τι και να κάνεις θα σε βλέπουν

πάντα έτσι. Θα λένε, για παράδειγμα, ότι ένας πολιτικός σκηνοθέτης κάνει μια ιστορία αγάπης. Εγώ κάνω τέτοιες ταινίες γιατί η ίδια η ζωή τις φέρνει σ' εμένα. Η δεύτερη ταινία μου (*Elephants and grass*) αφηγείται τη σχέση της μαφίας και του κράτους στην Τουρκία και η Τρίτη, η *Λάσπη*, επικεντρώνεται στο Κυπριακό. Ζω σ' αυτή τη χώρα, μεγάλωσα στην Κύπρο, οπότε η ίδια η ζωή μου φέρνει αυτά τα θέματα. Ίσως μετά να κάνω ταινίες με πιο «ουδέτερα» θέματα. Δεν μπορώ όμως να πω ότι είμαι γνήσιος πολιτικός σκηνοθέτης.

Είναι αλήθεια ότι είστε υπέρ της ένωσης της Κύπρου...

Είμαι υπέρ της ειρήνης, ας το θέσουμε έτσι. Δεν θέλω να υπάρχει πόλεμος στο μέλλον και θέλω η ταινία μου να βάλει ένα λιθαράκι προς αυτήν την κατεύθυνση. Οι πολιτικοί είναι αυτοί που υπαγράφουν τις συμφωνίες και αυτοί που είναι σημαντικοί σ' αυτό το σημείο είναι οι συνηθισμένοι άνθρωποι να πιστέψουν σ' αυτήν την διαδικασία. Η τέχνη μπορεί να δημιουργήσει μια τέτοια ατμόσφαιρα.

Μπορεί να είναι τόσο δυνατή η τέχνη;

Δεν είμαι τόσο αφελής να πιστεύω κάτι τέτοιο, ότι δηλαδή οι άνθρωποι βλέποντας την ταινία μου θα αλλάξουν αμέσως τον τρόπο ζωής τους. Ίσως θα πρέπει να περιμένουμε μια δυο γενιές. Χρειάζεται χρόνος, δεν είναι κάτι στιγμιαίο. Όμως πιστεύω πως επιτέλεσα το καθήκον προς την πατρίδα μου. Είμαι χαρούμενος που έκανα αυτήν την ταινία γιατί αργά ή γρήγορα πιστεύω πως θα επηρεάσει τη σκέψη των ανθρώπων, είτε σήμερα είτε στο μέλλον.

Τι γνώμη έχουν οι συμπατριώτες σας για την ταινία;

Είναι τέτοια η ταινία που δεν μπορείς να πεις και να νιώσεις τα

Dervis Zaim

ΤΟ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΟ ΣΙΝΕΜΑ

Δυστυχώς τότε δεν υπήρξε, για τους Κύπριους που μιλούν τουρκικά, μια κινηματογραφική παράδοση. Οι Ελληνοκύπριοι ξεκίνησαν να γυρίζουν ταινίες την δεκαετία του 50, έχοντας ένα οικονομικό προβάδισμα. Ξεκίνησα να κάνω ταινίες κάτω από την ομπρέλα του τουρκικού σινεμά και θα συνεχίσω να δουλεύω στο άμεσο μέλλον στην Κωνσταντινούπολη, δεδομένων των πολιτιστικών, οικονομικών και τεχνικών πλεονεκτημάτων που αυτή έχει. Ωστόσο σχεδιάζω να κάνω περισσότερες συμπαραγωγές με τους Ελληνοκύπριους και τους Έλληνες. Αν επιτευχθεί η ειρήνη στην Κύπρο είναι φυσικό να αυξηθούν οι οικονομικές και οι τεχνικές δυνατότητες για συμπαραγωγές. Το *Λάσπη* είναι η πρώτη ταινία του Τουρκοκυπριακού σινεμά και την ίδια στιγμή η πρώτη συμπαραγωγή ανάμεσα στην Τουρκία και τους Ελληνοκύπριους. Ελπίζω ότι αυτή είναι η απαρχή μιας συνεργασίας ανάμεσα σε Έλληνες και Τούρκους που θα συνεχιστεί όχι μόνο στο σινεμά αλλά και σ' άλλους τομείς.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Πολλές πηγές με βοήθησαν να οργανώσω τη δομή, τη σύγκρουση και την ατμόσφαιρα της ταινίας. Η παιδική ανάμνηση ενός στρατιώτη μόνου του, να στέκεται στη πεδιάδα της Μεσαρίας, κάτω από τον καλοκαιρινό ήλιο... Ιστορίες που άκουσα από φίλους για στοιχειωμένα αντικείμενα σε στρατόπεδα. Μια επίσκεψη στα ερείπια του ναού του Ασκληπιού (στο Μπέργκαμα)... Μια επίσκεψη στο παλιό μου σπίτι στη ελληνική πλευρά της Κύπρου, μετά από 26 χρόνια... Επεισόδια από τον πόλεμο...

Η ΕΝΟΧΗ

Όλοι οι χαρακτήρες της ταινίας έχουν κάποια αισθήματα ενοχής, αν και αυτή παίρνει διαφορετικές μορφές και λειτουργεί σε διαφορετικά επίπεδα. Οι περισσότεροι απ' αυτούς κάνουν βήματα προσπάθοντας να απελευθερωθούν από την ενοχή και αργά ή γρήγορα το πετυχαίνουν. Την ίδια στιγμή κάθε χαρακτήρας αποκαλύπτει την ενοχή του μ' ένα τρόπο που επιδρά στους άλλους, ωθώντας τους σε μια διαδικασία για να αλλάξουν κάτι στην αφηγηματική γραμμή. Κάθε αποκάλυψη της ενοχής πυροδοτεί, προκαλεί μια άλλη. Για παράδειγμα η ενοχή είναι το κεντρικό μοτίβο πίσω από τον χαρακτήρα του Temel. Ρίχνει πλαστικά εκμαγεία των Ελλήνων στη θάλασσα, βγάζει το ρολόι του Έλληνα που σκότωσε ή μυστικά εξομολογείται τα "εγκλήματα πολέμου" στην βιντεοκάμερα και μετά σπάζει την κασέτα. Όμως στο τέλος καταφέρνει να ξεπεράσει την ενοχή μέσα από μια δημόσια εξομολόγηση.

Η ΑΠΑΝΣΤΙΑ

Η απληστία και τα χρήματα είναι τα κλασικά χαρακτηριστικά της φιλοδοξίας για δύναμη και εξουσία. Μια φιλοδοξία που πολύ εύκολα μπορεί να φέρει καταστροφή και στο άτομο που την έχει αλλά και σ' όσους τον περιβάλλουν. Η άσβεστη δίψα για δύναμη και εξουσία μπορεί να παραδώσει αυτό το άτομο στο κακό. Στην ταινία *Λάσπη / Camur* κάθε χαρακτήρας αγωνιά για να κερδίσει κάποιο είδος δύναμης, όμως η φύση και το είδος αυτής καθορίζεται από την στάση του χαρακτήρα απέναντι στην δύναμη. Ο Ali θέλει την δύναμη της λάσπης για να θεραπευθεί. Ο Temel θέλει να εξομολογηθεί για να ξεπεράσει το κακό που έχει στο μυαλό: θέλει περισσότερη δύναμη έτσι ώστε να μπορεί να επισκέπτεται την λάσπη.

(αποσπάσματα από συνέντευξη του Dervis Zaim στις σημειώσεις για την παραγωγή της ταινίας)

ίδια πράγματα. Υπάρχουν ταινίες που μας προκαλούν τα ίδια συναισθήματα, όμως αυτή η ταινία εξαιτίας του εύθραυστου συστατικού της προκαλεί διαφορετικές απόψεις. Οι άνθρωποι έχουν συγκεκριμένες σκέψεις για τη ζωή, τις κοινωνικές δομές, την πολιτική. Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτές τις απόψεις θα κρίνουν την ταινία μου. Είμαι έτοιμος να δω διαφορετικές συμπεριφορές απέναντι στην ταινία μου, αρνητικές ή θετικές.

Την ταινία την γυρίσατε όσο γινόταν πιο αθόρυβα. Γιατί;

Πρόκειται για ένα θέμα που θα δημιουργούσε προβλήματα αν γινόταν γνωστό. Δεν ήθελα οι άνθρωποι να σκέφτονται κατά τη διάρκεια των γυρισμάτων ότι επρόκειτο να κάνω μια ταινία για το Κυπριακό και ποιά είναι η στάση μου γιατί θα δημιουργούσε μια αρνητική ατμόσφαιρα για την ταινία. Γι' αυτό ήθελα να κρατήσω ένα χαμηλό προφίλ στη διάρκεια των γυρισμάτων. Το ίδιο έκανα και με την προηγούμενη ταινία μου. Όταν τελείωσα την ταινία έδωσα συνέντευξη τύπου και έμαθε ο κόσμος το θέμα μου.

Συναντήσατε κάποια προβλήματα στη διανομή της ταινίας;

Μέχρι στιγμής όχι. Βγήκε στις αίθουσες στην Τουρκία και δεν συναντήσαμε καμία λογοκρισία.

Στην Κύπρο;

Δεν πήγα την ταινία εκεί γιατί δε νομίζω ότι είναι καλή στιγμή να βγει στις αίθουσες κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου.

Συνέντευξη: Όλγα Κοζάνη

Casting

του **Goran Radovanovic** (Γερμανία/Σερβία/Μοντενέγκρο, 2003)

Εν μέσω της σφοδρής κοινωνικής κρίσης που μαίνεται ένα τηλεοπτικό συνεργείο στο Βελιγράδι κάνει κάστινγκ: μια σειρά νέες γυναίκες παρουσιάζονται μπροστά στην κάμερα επιδεικνύοντας τα προσόντα τους. Θέλουν να πρωταγωνιστήσουν σ' ένα διαφημιστικό για μια μάρκα ευρωπαϊκών εσωρούχων. Όλες νέες και όμορφες θα μιλήσουν στον φακό για τα όνειρα τους και αργότερα ο σκηνοθέτης θα τις ακολουθήσει έξω από το στούντιο. Εκεί η κοινωνική πραγματικότητα είναι αμείλικτη: μαθήτριες, άνεργες κομμώτριες, επίδοξα μοντέλα, πρόσφυγες του εμφυλίου πολέμου, κοπέλες με σοβαρά προβλήματα υγείας. Συνεχίζοντας τη διαδρομή του παρουσιάζει πόρνες που κάνουν πεζοδρόμιο, στριπτιζέζ, μοντέλα σε πορνοπεριοδικά, προαγωγούς και εκδότες πορνοπεριοδικών, νεαρές κοπέλες που τις απήγαγαν για να δουλέψουν πόρνες στο Κόσοβο: χαρτογραφείται έτσι μια σκοτεινή περιοχή στο εσωτερικό της Σερβικής κοινωνίας.

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, Cine Σταύρος Τρνές, 16:00

Κάτω από τον ίδιο ουρανό/ Pod edno nebe

του **Krassimir Krumov** (Βουλγαρία, 2003)

Κεντρικό πρόσωπο της αφήγησης είναι η Rufie μια 16χρονη κοπέλα, μουσουλμανικής καταγωγής. Ζει με την γιαγιά της σε απομακρυσμένο οικισμό στα βουνά. Μια μακρινή απουσία ρίχνει βαριά την σκιά της στην Rufie: ο πατέρας της λείπει εδώ και τέσσερα χρόνια στην Τουρκία. Αυτή η απουσία είναι τραυματική για την νεαρή κοπέλα. Κλείνεται στον εαυτό της, αισθάνεται εγκαταλελειμμένη και σιγά-σιγά απομονώνεται από τον περίγυρο της. Όταν διαδοθούν στο χωριό φήμες ότι ο πατέρας της έχει παντρευτεί και δεν πρόκειται να επιστρέψει, τότε η Rufie αποφασίζει να πάει η ίδια στην Τουρκία για να τον αναζητήσει. Όμως το ταξίδι είναι μια δοκιμασία, σωματική και συναισθηματική, για την νεαρή κοπέλα. Καλείται να διασχίσει τα χιονισμένα βουνά και να περάσει παράνομα τα σύνορα. Έχοντας κόψει τα μαλλιά της η Rufie θα βρεθεί στην κορυφογραμμή, μεταμφιεσμένη σε αγόρι, έτοιμη να περάσει στην άλλη πλευρά των συνόρων, αναζητώντας ένα πρόσωπο που στοιχειώνει την ύπαρξη της.

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου, Cine Σταύρος Τρνές, 18:00

Martha Kondova, ηθοποιός της ταινίας Κάτω από τον ίδιο ουρανό

Πείτε μας λίγα λόγια για την ιστορία της ταινίας.

Πρόκειται για ένα 15χρονο κορίτσι που φεύγει παράνομα από τη Βουλγαρία. Θέλει να πάει να βρει τον πατέρα της που έφυγε πριν έξι χρόνια μετανάστευσε στην Τουρκία. Αφορμή για να πάει να τον βρει είναι κάποιες φήμες που λένε ότι εκείνος δεν πρόκειται να γυρίσει ξανά πίσω. Έτσι προσπαθεί παράνομα να περάσει τα σύνορα. Ταυτόχρονα όμως και ο πατέρας της κάνει την αντίστροφη διαδρομή, επιστρέφοντας στη Βουλγαρία. Η ειρωνεία είναι ότι συναντιούνται στο δρόμο αλλά δεν αναγνωρίζει ο ένας τον άλλον.

Μπορείτε να μας περιγράψετε το χαρακτήρα της Ρούφι;

Είναι μια μικρή κοπέλα που έχει πάθος με τον πατέρα της, τόσο πολύ που αποφασίζει να κάνει κάτι τόσο επικίνδυνο.

Πώς αυτή η περιπέτεια επιδρά στο χαρακτήρα της;

Νομίζω ότι όλες αυτές οι δυσκολίες την κάνουν πιο δυνατή. Ωριμάζει μέσα από τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπίσει. Πρέπει να συμπεριφερθεί σαν ενήλικας.

Γιατί επιλέξατε αυτόν το ρόλο;

Πιστεύω πως αυτή η κοπέλα είναι πολύ κοντά σε μένα. Φαίνεται να είναι δυνατή, όμως δεν είναι παρά ένα πολύ εύθραυστο κορίτσι.

Η ιστορία αυτή των μεταναστών αντανακλά τη βουλγαρική κοινωνία;

Είναι αλήθεια πως αποτελεί ένα μέρος της κοινωνίας μας. Η ιστορία διαδραματίζεται το 1995, όταν οι Τούρκοι της Βουλγαρίας άλλαξαν τα ονόματά τους, μια δύσκολη περίοδος που πρέπει να φύγουν για να αναζητήσουν δουλειά στην Τουρκία. Για να καταλάβετε, το '89 πολλοί Τούρκοι της Βουλγαρίας έφυγαν μετανάστες στην Τουρκία, επειδή η κομμουνιστική κυβέρνηση τους άφησε να φύγουν. Πάνω από 300.000 άνθρωποι έφυγαν, ανάμεσα στους οποίους είναι και ο πατέρας της ηρωίδας. Τώρα η ίδια μπορεί να περάσει τα σύνορα μόνο παράνομα.

Αυτή είναι η τρίτη σας κινηματογραφική ταινία. Με τι άλλο ασχολείστε;

Δουλεύω κυρίως στο θέατρο αλλά έχω κάνει και διαφημιστικά στην τηλεόραση. Συμμετείχα, επίσης, σε μια τηλεοπτική σειρά που έκανε μεγάλη επιτυχία στη Βουλγαρία.

Συνέντευξη: Όλγα Κοζάτση

19:10
σπίτι

19:20
σινεμά

παίζει κέντρο!

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ
ΟΔΕΟΝ ΠΛΑΤΕΙΑ
Τσιμισκή 43 & Αριστοτέλους

8 αίθουσες... δίπλα σου!

PHOTOTECH
ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ • ΚΑΒΑΛΑ • ΚΑΤΕΡΙΝΗ • ΙΩΑΝΝΙΝΑ • ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΣΕ
30"

- Εμφάνιση - εκτύπωση φωτογραφιών σε 30"
- Φωτογραφίες διαβατηρίων & ταυτότητας.

**ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
CD
ΒΙΝΤΕΟΛΗΨΕΙΣ**

- Φωτογράφιση - βιντεοσκόπηση γάμων, βαπτίσεων & επαγγελματικών εκδηλώσεων.
- Διαφημιστική φωτογραφία - κατάλογοι προϊόντων.
- Ειδικές ηλίες studio.

**DIGITAL
SERVICE**

- Ψηφιακή επεξεργασία φωτογραφιών.
- Εγγραφή σε CD.
- Εκτύπωση φωτογραφιών από κινητό.

**PHOTO
MARKET**

• Πώληση φωτογραφικών ειδών & αξεσουάρ.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Σόλωνος 48, Τ.Κ. 564 31 • Ηλίουπόλη - Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 600308 • Fax: 2310 604307 • e-mail: info@phototech.gr • www.phototech.gr

www.alfaromeo.gr

Η απόλυτη έκφραση τεχνολογίας και οδηγικής απόλαυσης Alfa Romeo.
Alfa 147 GTA, 250 ίππων. Το πιο δυνατό αυτοκίνητο στην κατηγορία του. Καθαρός σπινν χαρκτήρας με τεχνολογία υψηλού επιπέδου. Σχεδιασμένη για την οδηγική απόλαυση με απόλυτο έλεγχο.
Beauty is not enough.

3+
Days
Cylinder
Emission

Έχω
τα πάντα υπό έλεγχο
εκτός από
τα συναισθήματά μου.

Κινητήρας
2.0 16V 204
250 ίππων με
επιδόσεις κατά
την κατηγορία
και επιτάχυνση
0-100 km/h
σε 6.3 sec.
μέγιστη ταχύτητα
240 km/h.

Καδόματα
αεραντάρα
τοπί με
εξαιρετική
ηλεκτρική
συνάρτη και
απορροήματα
προσκόλλησης.

Κόρνα
6 ταχυτήτων
για τη μέγιστη
απόδοση
και δυναμισμό
σε ανηφόρα.

Εργασία
τεχνολογίας
αποτέλεσμα
σε ένα
απόλυτο
και τεχνολογικό
στον κόσμο
από τη Ριμάδα 1.
αποτέλεσμα
σε Alfa 147 για
την κατηγορία
της.

Alfa 147 GTA

EMIKO A.E.

Μοναστηρίου 118, 546 27, Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310 551.723, Fax: 2310 538.519
Εθνικής Αντιστάσεως 129, 551 34, Θεσσαλονίκη, Τηλ: 2310 434.585-6, Fax: 2310 434.538

ARROW/GRAPIS

Παντού υπάρχει ένας Μύθος!

44^ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου

Θεσσαλονίκης

21-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003

CINE KARTAF

Σας χαρίζουμε το σινεμά!

**Δείτε στη Θεσσαλονίκη
τις καλύτερες ταινίες του παγκόσμιου κινηματογράφου!**

**Γίνε μέλος
του Φεστιβάλ
και θα έχεις:**

- Ελεύθερη είσοδο σε όλες τις προβολές του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
- Ελεύθερη είσοδο στα μεγάλα events του Φεστιβάλ
- Τον κατάλογο με όλες τις ταινίες του Φεστιβάλ
- Ελεύθερη είσοδο σε όλες τις προβολές του Διεθνούς Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ
- Έκπτωση 25% στις εκδόσεις του Φεστιβάλ
- Έκπτωση 20% στα εισιτήρια του ΟΛΥΜΠΙΟΝ για όλο τον χρόνο
- Εβδομαδιαία ενημέρωση μέσω E-mail για το Φεστιβάλ
- Μηνιαία αποστολή μέσω ταχυδρομείου ενημερωτικού υλικού και προσκλήσεων για τα θεματικά αφιερώματα του Φεστιβάλ

και

**Μια κινηματογραφική αίθουσα με προβολές
αποκλειστικά για τα μέλη της CINEKARTAF!**

**Συμπληρώστε ΤΩΡΑ την on-line αίτηση στη διεύθυνση
www.filmfestival.gr/cinekartaf**

ή ταχυδρομήστε το κουπόνι, μαζί με μία φωτογραφία σας, στα γραφεία του Φεστιβάλ
και θα παραλάβετε την κάρτα ταχυδρομικά στο σπίτι σας!

CINEKARTAF : 60€, Φοιτητική: 45€ • ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ: 40€

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΗΜ/ΝΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

TAX. ΚΩΔΙΚΑΣ

ΠΟΛΗ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΚΙΝΗΤΟ

E-MAIL

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Για περισσότερες πληροφορίες: ΓΡΑΦΕΙΟ CINEKARTAF • Τηλ.: 2310 378 507, e-mail: cinekartaF@filmfestival.gr
ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: ΠΛ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 10, 546 23 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Giddy from the movies of Wong Kar-Wai? High on the cinema of Central Asia? Light-headed from excessive lisseliani, Panayotopoulos and Monteiro? Or is Mylos to blame? The reels will keep rolling for a few more days at the 44th Thessaloniki International Film Festival. Two final competition films debut before tomorrow's closing ceremony, French 'For She's a Jolly Good Fellow' and Indian/French 'A Nation Without Women'.

Kazak cognac

Yesterday's "Stars of the Steppe" press conference was in Russian, French, English and Greek. In any language, the region boasts a high caliber of films and a cultural blend. Director Ermek Shinarboev explained that creative filmmakers from Kazakhstan were faced with a dilemma recently. The government backed \$75 million US film "Nomad" rather than their work. Big budget movie-making contrasted sharply with the cinematic language of the Moscow-trained directors. Film critic Gulnara Abikeeva pointed to the great success rate of the 4-5 films a year made in Kazakhstan at foreign festivals. She also noted that regional films are increasingly reflecting Asian culture, after decades of Russian influence. Self-taught director Aktan Abdykalikov (Kyrgystan) said opportunities may not necessarily be found in state funding, but rather in co-production support from Japanese, French, Swiss and Dutch sources. He believes, "We have very interesting things that are taking place that must be interpreted through literature and cinema." He added: "Time must past before we can evaluate what is going on." Director Stybaldy Narimbetov confessed to still having "one foot in the Soviet Union." He added, "Fortunately the younger people are freer." By contrast Abdykalikov said he's rooted in the present, "a bearer of the currents of this period." He offered inspiration: "In these troubled times, one has to be strong psychologically and intellectually." This is especially important with the disappearance of his region's notable Soviet film school and the fact that the situation for filmmakers at home is "ten times harder than in other countries". Speaking in French, Shinarboev explained that it took him ten years to start work on his new film because he "had to think" about what's changed around him. It is based on a French novel. Eloquent author/director Narimbetov said "Biography of a Young Accordion Player" is about childhood, aka "everyone's lost paradise and Atlantis". Though war hit his village during his youth, he remembers the place as a "little Babylon" of ethnic groups, including Greek and Jewish people. Savvy critic Abikeeva put in a good word for Uzbekistan, one of the few places besides India where audiences cue up for local films. Even if salaries in the region can be only \$5-10/month, Central Asia has proven it is rich in inspiration.

Café Balkan

By now Dervis Zaim (previous Silver Alexander winner for "Somersault in a Coffin") is a familiar face at the Thessaloniki festival. The director born on Cyprus talked about making his third film, "Mud" (8.30pm today). The film looks at the tormented contemporary history of the isle through a group of 40-something friends. "Everyone in the film is ill and wants to cure himself," he said. He explained that though he's a Turkish Cypriot, he tried as much as possible to keep autobiographical elements to a minimum. After the film was released in Turkey, Zaim was disappointed that most of the criticism focused on politics rather than his new narrative approach or aesthetics. Next month "Mud" will be flung onto both sides of Cyprus. Zaim hopes his film will help diminish the war culture predominating on the island. He thinks it might take a few generations before major change occurs, however. Romanian director Christian Nemescu ("C Block Story") made his film as a student project, but was concerned with the prospects of filmmaking in the future. Unlike Zaim, he did his best to skirt "social problems", focusing instead on "what we know about

FIRST ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ SHOT

44th THESSALONIKI FILM FESTIVAL
FRIDAY 28 NOVEMBER 2003 • N. 142

Intoxicated with cinema

A. Abdykalikov, S. Narimbetov, E. Shinarbaev

Christian Nemescu

Dervis Zaim

Dorota Nvotova

Benjamin Tucek

film." Not only are the prospects for short film distribution slim in Romania, but getting a script funded by the National Council of Cinematography needs "a lot of connections and knowing old people who control cinematography". (Sound familiar?) It's not your CV that counts, the young director noted, but whether you're related to somebody. Some of his colleagues protested against this system. Nemescu hopes those in control will "step aside and give us an opportunity."

Let's go for an ouzo

There was a sense of déjà vu at the Greek Film Center (GFC) press conference. Once again the major state organization funding and promoting Greek films went over its yearly accomplishments. First the good news: The GFC pointed to some 100 showcases of Greek film around the world over the past year. Some films, like "Hard Goodbye's: My Father" have done very well at festivals and in TV and theatrical distribution. The Greek EU presidency was a great opportunity to share Greek cinema jewels with the continent via the "Greece on the Screen" touring festival. GFC president Diagoras Chronopoulos (kin of the maker of "A Song is Not Enough") was proud of ticket sales and the ever-growing number of films the center backs. In 2004, we can look forward to the Greek film digital database being launched and the Filmcenter network of cinemas expanding to the countryside. It's important, said Chronopoulos, for more Greeks to go to the movies, even if it means offering lowbrow productions like "Lord of the Rings". Now the bad news. "We've overdone it," the president said sternly. Like Icarus, the GFC may have flown too high. Something about money promised exceeding finances being delivered to them. Though Angelopoulos and Voulgaris (Sr's) new films are coming out soon, the center's president said: "We don't know about next year. We don't know about this year." So don't be offended if you weren't invited for the GFC annual lunch- no one was. Even if the money issue is resolved, the greatest challenge remains getting Greek films distributed abroad.

Theo's toast

Yesterday, the festival tipped its hat to director Nikos Panayotopoulos in a little tribute ceremony. Today, one of Greece's most celebrated directors - and Festival President - Theo Angelopoulos will be in the house (Pavlos Zannas theatre) to talk a little bit about his perspectives of cinema at 2.30pm today. Don't miss this chance to find out his latest news...and possibly even glimpse a bit of his upcoming project. As a result, the screening of New Horizons film "Yellowknife" has been shifted to noon at the same venue. In other local film news, yesterday, Alexander Voulgaris' film "Crying?" (8.30pm) offered a surprisingly realistic look at Athens as we know it. It featured a host of imperfect, involving characters and was marked by the energetic confusion of a first film. This year's last local debuts include today's "Head in the Clouds" (1pm), "Playing Parts" (5.30pm) and "Women in Disguise" (10.30pm).

One for the road

The press will hear from the Greek Director's Association (11.30am) and Hellenic Public Radio-Television (ERT, 1pm). Samira Makhmalbaf's "At Five in the Afternoon" is really at 10pm. Other films that are being screened that have already caused a buzz include "Since Otur Left" (3.30pm), "The Saddest Music in the World" (8.30pm), "Under the Same Sky" (6pm), not to mention "The Brown Bunny" (11pm). The French Cinematheque yields "An-Nil Oval Hayat" at 1pm. Michel Reilhac's documentary "Good Old Naughty Days", a look at early pornography, is scheduled for midnight. A good warm-up might be Goran Radovanovic's lingerie-centered doc "Casting" (4pm). The festival has opted to add an EXTRA FILM. Very late tonight (or early tomorrow, 12.30am), Richard Jobson's "16 Years of Alcohol" will be screened. It's about a Scottish man dealing with the serious problem of alcoholism.

Angelike Contis

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 142 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2003

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙΟΥΚΑΣ • ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΖΗΚΟΣ

ΣΥΝΤΑΧΗ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΟΥ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΑΙΤΣΗΣ, ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΒΑΤΖΙΚΗΣ, ΟΛΓΑ ΚΟΖΑΤΗ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΤΣΙ, ΓΚΕΛΑ ΜΑΔΕΜΑΝ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΛΑΖΑΣ, ΠΑΝΩΣ ΠΑΛΑΒΟΣ, ΤΖΕΝΗ ΠΑΥΛΙΔΟΥ, ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΡΗΤΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: MOTION TEAM • ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: ΜΟΥΣΙΚΟ-ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

website: www.filmfestival.gr • e-mail: press@filmfestival.gr

ΜΕΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ

